

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 26 (2261) 1993 BIRŽELIS-JUNE 29

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1.00

Šventės ir savaitgaliai

Šiaurės Amerikoje dauguma visuotinio ar valstybinio pobūdžio švenčių yra įgijamos su vadinamais ilgaisiais savaitgaliais, kuriuos gana daug žmonių praleidžia poilsiaudami gamtos prieglobstyje, pramogaudami bei keliaudami.

ATEIVIAMS ši tvarka pasirodo keistoka. Ir tai ne dėl to, kad tomis dienomis pilni keliai lekiančių automobilių, ir žmonės nori būtinai judėti, bet dėl to, kad iškyla klausimas: negi jie visi negerbia savo krašto švenčių ir tokias dienas praleidžia kaip kas išmano? Toks žymiųjų ir kasmet vis pasikartojančių švenčių su prastinimas, jų pavertimas pramogavimais neapsipratusiems su nauju gyvenimo būdu sunkiai suprantamas, ypač atvykusiems iš tokių kraštų, kuriuose panašios reikšmės dienos švenčiamos visai kitaip. Pvz. Lietuvoje prieškariniais laikais buvome įpratę tokias šventes stačiai jausti. Pakiliems jausmams palaikyti būdavo nesigailama puošnaus dekoratyvinio iškilmingumo. Miestuose ir miesteliuose pagal galimybes tokių švenčių dienomis būdavo paruošiamas, einama į susirinkimus, minėjimus, koncertus, iškilmingas pamaldas, netgi didesnėmis grupėmis puotaujama. Spauda ir radijas savo informacijomis bei programomis atitikdavo šventės mintį. Taip toji šventiška visuma tapdavo kažkokių ryškių ženklų, toli iškiliu virš kasdieninių vargų ir rūpesčių. Atrodo, kad viso to neatsisakytą nė dabartinėje Lietuvoje. Puošniu iškilmingumu mes turbūt lenkiame daugelį šalių. Prisimintinas vieno esto pareiškimas Vilniuje, kai laisvėjimo proveržyje trispalvė buvo nešama į Gedimino kalną: lietuviai iškilių meistrai. Ko jis nepabaigė sakyti, pridėjo vėliau kitas: kažn, ar tas jausminis pasaulis nenukreipia mūsų nuo tikrovės, kurioje reikia būti ir kurti ateitį?

ILGAI nereikėjo laukti atsakymo. Savarankiškam gyvenimui prasidėjus, ne vienas iš tų ašarų braukusių patriotų kaltintųjų žvilgsniais dairėsi po apytuštes parduotuvių lentynas ir laukė progos "pamokyti" vadovus, su kuriais dar taip neseniai rankomis susikabinę dainavo "Balkonim, broliai, žirgus". Negi anas estas, minties išsakyti nepabaigęs, būtų tapęs mūsų dabarties pranašu, kai uždangai nusileidus reikia grįžti į kasdienybę, kurios neįmanoma nei papuošti, nei gražiai apdainuoti. Ir iš tikrųjų kyla klausimas, ar vieną kartą nereikėtų atsakyti tų svaiginančių smilkalų švenčių nuotakoms pakelti, jeigu jie kėsinais pakeisti darbą ir susiklausymą, jei negrūdina, o lepina, jei apgaulingai bando įtikinti, kad nieko daugiau ir nebereikia. Ir ar būtume teisūs, kad po šaunių iškilių priekaištavimų kanadiečių, reikšmingos šventės dieną sėdintys su meškere prie ežero? Reikėtų tik pagalvoti apie tai, kad dažnai išorė atlieka apgavišką vaidmenį. Iš kitos betgi pusės žiūrėti, nereiškia, kad reikėtų paneigti iškilmes ir atitinkamą pagarbą šventėm. Gal tik reikėtų ieškoti paprastesnių išraiškų, nes tikrai yra pavojinga matuoti iškilmingumo dydžių savojo krašto meilę. Tiesa, prisiminiuose išlieka gražūs paradai ir jaudinanti butaforija. Išlieka, deja, ir faktai, rodantys, kad išorinis patriotizmas nerikiamo mūsų būrin, kai to tikrai ir labiausiai reikėjo. Todėl pagal švenčių iškilmingumą nebūtų teisinga daryti toliau siekiančių išvadų. Ir krašto gerovę priklausau ne nuo išpuštos reklamos, ne nuo vainikų ir gėlių skaičiaus, bet nuo kiekvieno žmogaus, kuriame glūdi savojo krašto meilė, nereikalaujanti, bet duodanti. ČS.

KANADOS ĮVYKIAI

Senatoriai pasididino algas

Kanados parlamento pradedamas vasaros atostogas sudrumstė birželio 22 d. senatorių nusibalsuotas algų pasididimas 6.000 dolerių priedu, atleidžiamu nuo pajamų mokesčio. Tokį pasiūlymą padarė Kanados parlamento senato vidaus reikalų komitetas. Ne visi senatoriai tam pasiūlymui pritarė. Mat priedu galės pasinaudoti tik toliau kaip 50 km nuo Otavos gyvenantys senatoriai. Ešą jiems išlaidas padidina važinėjimas iš namų parlamentan, brangūs butai ir viešbučiai Otavoje.

Senatorių sumanymą pasididinti algas 6.000 neapmokėtinamų dolerių kritiškai sutiko kanadiečių dauguma, neturinti tokių privilegijų ir netgi teisės rinkti senatorius. Kanadiečiai išrenka tik parlamentarai vadinamus Atstovų rūmų narius. Jie paruošia įstatymus, o juos tik patvirtina nerenkami, bet valdantiųjų partijų paskiriami senatoriai. Tad nenuostabu, kad didelį pasipiktinimą atnešė pačių senatorių sugalvotas ir įgyvendintas algų pasididinimas.

Sprendimas buvo padarytas labai menku balsų santykiu — 26:24, aštuoniems atsisakius balsuoti. Posėdžių salėje balsavimo metu buvo 58 senatoriai, o atlyginimo priedą jie patvirtino vos dviejų balsų dauguma. Už jo priėmimą balsavo 10 konservatorių ir 16 liberalų. Net 46 senatoriai, nelaukdami šio svarbaus balsavimo, buvo išėję iš posėdžio. Senato pirmininkas Lowell Murray ragino atsiminti algų padidinimo priedą ar bent palaukti šį rudenį įvyksiančių Kanados parlamento rinkimų. Kiti nuosauksni senatoriai taipgi priminė, kad algoms pasididinti dabar labai nepalankios ekonominės sąlygos, kai kitiems valdžios tarnautojams norima sumažinti ar bent užšaldyti dabartines algas.

Kanados senatorių ašaros dėl sunkaus pragyvenimo yra melagingos. Juk jų ligišolinė metinė alga — 64.400 dolerių, kurią papildoma nuo pajamų mokesčio atleistas 10.400 dolerių priedas. Tad bendras metinis atlyginimas yra 74.800. Per metus senatorius vidutiniškai turi tik 70 posėdžiams skirtų darbo dienų su penkiom darbo valandom. Savo raštines išlaidas jis gauna atskirą 50.000 dolerių sumą. Jam nereikia mokėti nuomos nei už savo kabinetą, nei už raštines sekretorei ir reikiamos medžiagos paieškas atliekančiam pagalbininkui.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Į Torontą surengta suakutvinį 25-mečio tautybių Karavaną 1993 m. birželio 18-26 d.d. lietuviai išjungė savo gražiu "Vilniaus" paviljonu Prisikėlimo parapijos patalpose. Viršutinėje nuotraukoje dail. Aldonos Karosaitės dekoracijų aplinkoje atžalynietės pasiruošusios šokiui; apačioje — gausių lankytojų dėmesį traukiantis tautodailės kampelis

Nuotr. St. Dabkaus

Estija, Latvija, Lietuva

Politiniai dabarties vingiai

Premjerų susitikimas

Birželio 11-12 d.d. Gervėčiuose ir prie Naručio ežero Gudijoje susitiko Lietuvos ir Gudijos ministrai pirmininkai — A. Šleževičius ir V. Kobičius. Gervėčių apylinkėse yra 14 lietuviškų kaimų. Prie Naručio ežero — Gudijos vyriausybės vasarvietė.

Gervėčiuose surengtoje spaudos konferencijoje V. Kobičius sakė, kad dar birželio mėnesį Gudija Lietuvai grąžins 8 milijardus rublių, o likusią skolą dalį — 4 milijardus rublių — liepos mėnesį.

Abiejų premjerų sprendimu, bus pagreitintas susisiekimas tarp Gervėčių ir Vilniaus, suprantanti formalumai pasienio muitinėse, teikiama parama Gervėčių lietuvių statomam kultūros centrui.

Seimo vadovybė

Birželio 23 d. įvyko pirmasis seimo valdybos posėdis. Ją sudaro seimo pirmininkas, trys jo pavaduotojai ir kanceleris.

Dauguma vadovybės priklauso demokratinės darbo partijos atstovams. Seimo pirmininkas — Č. Juršėnas, pavaduotojai — A. Sakalas, J. Bernatoniš, E. Bičkauskas ir kanceleris N. Germanas. J. Bernatoniš rūpinsis įstatymų leidyba, E. Bičkauskas — teisėtvarka, A. Sakalas — tarptautiniais ryšiais bei užsienio klausimais. Pastarasis pavaduos seimo pirmininką, kai pirmininkas negalės eiti pareigų.

Pageidauja stebėtojų

Lietuvos premjeras A. Šleževičius susitikime su JAV valstybės sekretoriumi W. Christopher pasikeitė nuomonėmis Rusijos kariuomenės išvedimo reikalu. Gali iškilti keblumai dėl rusų kariuomenės palikto turto. Lietuvos premjeras pareiškė pageidavimą, kad kariuomenės išvedimo pabaigoje dalyvautų JAV stebėtojai. Iš amerikiečių pusės buvo pažadėta klausimą svarstyti.

Vašingtone A. Šleževičius su Pasaulio banko prezidentu aptarė kai kurias būtiniausias Lietuvos ūkio šakų finansavimo galimybes, taip pat vedė derybas dėl kreditų, kuriais būtų galima padengti dalį Lietuvos skolų Rusijai už gamtines dujas.

Domisi baltiečių saugumu

NATO (Šiaurės Atlanto valstybių organizacija) politinio komiteto delegacija, kaip rašoma "Lietuvos ryte", birželio 24 d. susitiko su prezidentu A. Brazausku. Pastarasis svečius informavo apie krašto ekonominę bei politinę būklę. Jis išskėlė mintį, kad kolektyvinį visų šalių ir Lietuvos saugumą gali užtikrinti saugumo tiltas — Amerika-Europa-Rusija. Kalbėdamas apie Rusiją pabrėžė, kad svarbiausia yra stabilizuoti Rusijos politinę būklę. Kitaip, atsargiai tenka kalbėti apie reformų sėkmę šiame krašte. Taipogi svarbu, kad Rusijoje įvyktų laisvi demokratiniai rinkimai. Kaliningrado (Karaliaučiaus) sritis turi būti demilitarizuota.

A. Brazauskas priminė svečiams, kad Lietuva norėtų penkiais kartais padidinti Klaipėdos uosto paslaugas.

NATO politinio komiteto pirm. D. Kriendler pareiškė, kad jis spėjęs susipažinti su Lietuvos rengiama tautinio saugumo samprata ir su dideliu susidomėjimu svarstė Baltijos kraštų saugumo bei svetimos kariuomenės išvedimo klausimus. Jis įsitikinęs, kad NATO organizacija yra labai reikalinga Europai ir ji išliks ateityje. Lietuva noriai bendradarbiaujanti su NATO struktūromis.

Sutarė bendradarbiauti

Estijos ministeris pirmininkas M. Laar, lankydamasis St. Peterburge, susitiko su Kirgizijos prezidentu A. Akajevu. Abu valstybių vadovai diskutavo galimybės išplėsti tarp abiejų kraštų ekonominį bendradarbiavimą. Kirgizija norėtų Estiją aprūpinti medvilne. Susitarta, kad centrinės Azijos naujos nepriklausomos valstybės prezidentas artimiausiu laiku apsilankys Estijoje.

Prezidentas Akajevas padėjo Estijai už pagalbą įsivesti savus pinigus.

Premjeras Laar susitiko su St. Peterburgo burmistru A. Sobčaku ir nutarė pradėti derybas įvairiais kooperavimo klausimais.

Dalyvavo seminare

Estijos ministeris pirmininkas M. Laar birželio 3-6 d.d. dalyvavo NATO (Šiaurės Atlanto valstybių organizacijos) seminare Vengrijoje, kur

(Nukelta į 2-rą psl.)

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaitė Lietuvoje

Premjeras sugrįžo iš JAV. Apie susitikimus Detroito su lietuviais A. Šleževičius "Lietuvos aidui" sakė, pastebėjęs bendruomenės baimę dėl grėsmės Lietuvai grįžti į totalitarinę sistemą. Jis taip pat pastebėjo, kad bendruomenę pasiekė toli gražu ne visa informacija apie įvykius Lietuvoje. Labai rūpimu dvigubos plitybės reikalu "susitarėme daugiau dirbti, kad šis klausimas būtų išspręstas". Anot premjero susitikimai Detroito valstybės ir išeivijos santykių raidai turi ypatingą reikšmę. Vašingtone susitikimai su aukštais pareigūnais: W. Christopher (premjeras sužinojo apie JAV įsteigtą 50 mil. dolerių Baltijos šalių verslo iniciatyvų rėmimo fondą), JAV žemės ūkio ministru, JAV nacionalinio saugumo tarnybos šefu (premjeras pareiškė pageidavimą dėl stebėtojų iš JAV įkurdinimo Lietuvoje paskutiniu Rusijos armijos išvedimo laikotarpiu), tarptautinių bankų vadovais ir verslininkais.

Iš kelionės į Prancūziją, Šveicariją sugrįžo prezidentas. Susitikime su žurnalais kelią jis apibūdino kaip "daugiausio politinio pobūdžio". Svarbiausias jos įvykis — susitikimas su Prancūzijos prezidentu F. Mitterrand. Dėl ambasados pastato Brazauskas pareiškė: "manau mes sugebėsime jį atgauti". Dalyvaudamas Šveicarijoje kasmetiniame Krans Montanos forume, jo dalyviams — Europos šalių vadovams, verslo, banko atstovams — padarė pranešimą "Lietuva reformų kelyje". Be kita ko jame pareiškė, kad didžiausioje Baltijos valstybėje susiformavo palanki politinė situacija reformoms testui. Apskritai pripažino, kad "Europos žmoniems reikia informacijos apie Lietuvą". Forume dalyvavo ir Ekonomikos ministeris J. Veselka, prezidento patarėjas užsienio politikai J. Paleckis.

Lenkijos vyriausybė Želgovo-kio nepasmerkė, "nesutiks, kad tarpvalstybiniai Lietuvos ir Lenkijos traktatai būtų įrašyti apie "ginkluotą lenkų įsiveržimą į Vilnių 1920 m." Tai pareiškė spaudos konferencijoje premjerė I. Suchocka po to, kai Lietuvos užsienio reikalų ministerija pateikė lietuvišką sutarties projekto tekstą. Premjerė Lietuvoje lankytis numato šią vasarą.

1941-ųjų sukilimo metinės. Pagerbdama birželio 23-osios atminimą, Vilniaus miesto taryba Muitinės gatvės dalį — nuo Ševčenkos iki Panerių — pavadino Birželio 23-osios gatve. Kaune įvyko keli renginiai, kuriuose dalyvavo buvę sukilėliai, jų giminės, svečiai iš JAV, Kanados; buvo įsteigtas Sukilėlių klubas (jo organizatorius ir pasaulio Lie-

tuvių fondo vicepirmininkas Antanas Razma). Neseniai Lenkijos laikraščiui T. Venclova parasė apie sukilėlius, kurie "geriausiu atveju buvo labai naivūs, o blogiausiu — susitepę nusikaltimais žydams, lenkams ir patiems lietuviams. Buvo svetimos valstybės agentais".

Lietuvoje vieši NATO politinio komiteto delegacija, vadovaujama generalinio sekretoriaus pavaduotojo politikams reikalams D. Krendlerio. Apie Lietuvos nacionalinio saugumo koncepciją jis pasakė, kad ji "labai reali ir pragmatiška".

Vinco Balicko prašymas atsisakyti patenkinamas — prezidento dekretu jis atšaukiamas iš Lietuvos respublikos nepaprastojo ir įgaliotojo ambasadoriaus Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos karalystės pareigų.

Atejo rytas, kai gyvenimą pradeda litas. Savų pinigų įvedimą prezidentas pavadino istoriniu įvykiu. Gražiausias, vienintelis išspausdintas giliaspauze banknotas — 100 litų, su Daukanto atvaizdu. Palinkėkime jam senojo istoriko tvirtybės, pripažinimo!

Valstybinė siena su Latvija. Jos vyriausybė patvirtino valstybinės sienos atkūrimo su Lietuva projektą. Pagal jį pasienio linija nesikeičia — ji eis kaip ėjusi iki 40-ųjų birželio 15 d. Sutarties pasirašymas numatytas birželio 29 d.

Baigėsi 40-asis "Santaros — Šviesos" suvažiavimas, dvi dienas trukęs Vilniuje ir tris Anykščiuose, dirbęs "Lietuvai galynejančias pačias su savi, su savo saviemeile". Tarp išeivių buvo ir Marija Gimbutienė, pasaulinio garso archeologė "visų lietuvių motina". Jai Vytauto Didžiojo universitetas suteikė garbės daktaro vardą.

"Lietuvos tyrimu", bendros Lietuvos — Didžiosios Britanijos bendrovės, duomenys. 93-jose Lietuvos vietose apklausta 1000. Pasitikėjimas visuomenės veikėjais: A. Brazauskas — 64; E. Bičkauskas — 57; R. Ozolas — 54; A. Butkevičius — 52; A. Šleževičius — 44; V. Landsbergis — 41; A. Sakalas — 36; Č. Juršėnas — 34; G. Kirkilas — 24; R. Visokavičius — 17. Pasitiki, nepasitiki institutais: bažnyčia — 74,19; masinė informacija — 65,29; prezidento tarnyba — 47,34; vyriausybė — 45,44; krašto apsauga — 41,46; seimu — 35,53; banku — 33,79; savivaldybe — 33,54; teismais — 30,48; policija — 30,62. Jei rinkimai būtų tuoj pat balsų gautų LDDP-27; KDP-12; Sąjūdis-9; Centro partija-7; SDP-5; konservatorių partija-4; demokratų partija-3.

G. Gustaitė

Šiame numeryje:

Šventės ir savaitgaliai

Išorė dažnai atlieka apgavišką vaidmenį
Lietuvai atsipalaiduojant nuo Sovietų Sąjungos
Iš Hedrick Smith knygos "Naujieji rusai"

Sudėtingi socialiniai klausimai Lietuvoje
Irena Lukoševičienė apie Lietuvioje išgyventą patirtį

Šventė Kauno veterinarijos akademijoje
Rektorius dr. Vidmanto Bižoko inauguracija

Tavo auka džiaugsis Lietuva!
Ateitininkų federacijos fondo vaju

Parama Kauno jėzuitų gimnazijai
Joje lankėsi Eichstaeto gimnazijos atstovai

Užvencio Monika
Partizaninių kovų epizodai Žemaitijoje

Atsiminimai, perėję per polemikos ugnį
Antano Masionio "Ateitininkų dvasia nepalūžo"

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrusis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, mėmė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TZ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Politiniai dabarties vingiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

buvo nagrinėjama pokarinė padėtis Centro Europoje.

Premjeras savo kalboje dėmesį skyrė Rusijos kariuomenės išvedimui ir pasikeitimams Estijoje. Išreiškė taipogi pasigėrėjimą, kad Estija yra siejama su Centrine Europa.

Seminare buvo keliami ne tik kariniai klausimai, bet ir ekonominiai reikalai naujose demokratijose.

Išeisvi — prezidentinis kandidatas

Politinė partija Latvijos kelias birželio 14 d. savo visuotiniame susirinkime į krašto prezidento postą pasiūlė Gunar Mejerovics, Pasaulio latvių susivienijimo pirmininką.

G. Mejerovics gimė 1920 m. Jis yra pirmojo nepriklausomos Latvijos užsienio reikalų ministro Zigfrido Mejerovics sūnus. Prezidentinis kandidatas 1951-1978 m. dirbo JAV gynybos ministerijoje. Jis nutarė iš JAV persikelti gyventi Latvijoje.

Susirinkime prezidentiniais kandidatais dar buvo siūlomi: Aukščiausiosios tarybos pirm. A. Gorbunovs ir užsienio reikalų ministeris G. Andrejevs. Abu atsisakė. G. Gorbunovs sutiko kandidatuoti parlamento pirmininku. Ministeriu pirmininku pasiūlytas Aukščiausiosios tarybos pirmininko pavaduotojas V. Birkavs.

Kritikuoja užsienio reikalų politiką

Birželio 22 d. spaudos konferencijoje socialdemokratas seimo narys V. Plečkaitis išdėstė Lietuvos socialdemokratų frakcijos seime nuomonę apie vyriausybės užsienio politiką.

Pasak Plečkaičio, Lietuva vis labiau nutolsta nuo Lat-

vijos ir Estijos. Pastarosios daugiau orientuojasi į Vakarų, o Lietuvos užsienio politikų žvilgsniai nukreipti į Rytus. Ir svarbiausia — santykių gerinimas su Rusija vyksta kaimyninių Baltijos valstybių sąskaita. Prekyba su Latvija ir Estija sudaranti tik 4-5 nuosimčius. Baltijos valstybių vadovų ir parlamentarų susitikimuose priimami tik deklaratyvaus pobūdžio sprendimai, kurie praktiškai neįgyvendinami.

Nesugebėta pažvelgti į Gudiją, kaip savarakišką valstybę. Dar iki šiol nepasikeista ambasadoriais. Taip pat V. Plečkaitis kritikuoja Lietuvos valdžią dėl valstybinės sutarties nepasirašymo su Lenkija.

Socialdemokratų nuomone, didelė klaida yra ir menkas dėmesys išveivijai, ypač tautiečiams, gyvenantiems Lenkijoje, Gudijoje ir Karaliaučiaus srityje.

Lietuva, pasak V. Plečkaičio, valdo ne prezidentas ir vyriausybė, o tam tikros struktūros, sukaupusios milžinišką kapitalą. Jos blokuojančios užsienio investavimą, bijodamos konkurencijos.

Jei tai teisybė, tai Lietuvos vargai greitai nesibaigs.

Atsiskaitymai tik litais

Lietuvos banko valdybos pirm. R. Visokavičius, ELTA žiniomis, tvirtina, kad visi atsiskaitymai Lietuvoje bus atliekami tik litais. Jis kritikavo kai kurių verslininkų reikalavimus leisti vartoti ir kitų kraštų valiutą.

Lietuvos bankas vykdysiąs tokią politiką, kad iki Naujųjų metų išliktų pastovi lito vertė — 1 dol. kainuotų 4-5 litus. Jis taipogi paragino imones ir organizacijas aktyviau ir kruopščiau rengti realius investavimo planus. Nuo liepos vidurio Lietuvos bankas numato suteikti didelius valiutinius kreditus.

Šveicarijos ir JAV bankininkai rengia Lietuvos žemės ūkio, komercinio ir taupomųjų bankų privatizavimo programas. Pasak R. Visokavičiaus, Lietuvoje veiks maždaug penki dideli komerciniai bankai, per kuriuos plauks užsienio investavimai. J. Andr.

Lietuvai atsipalaiduojant nuo Sovietų Sąjungos

Iš Hedrick Smith knygos "Naujieji rusai"

IGNAS MEDZIUKAS

Žymus žurnalistas Hedrick Smith 1990 m. parašė knygą "Naujieji rusai". Ši knyga, laimėjusi Pulitzer premiją, mums įdomi, nes joje daug rašoma apie Lietuvą, kurioje pirmiausia kilo tautinis sąjūdis išsivaduoti iš Sovietų Sąjungos, į kurią Lietuva buvo įjungta Raudonajai armijai ją okupavus. Apie Lietuvą jis rašo skyriuje "Lietuva sulaužė draudimą atsipalaiduoti nuo Sovietų Sąjungos".

Sovietų Sąjungos vieningumui ir nedalomumui grėsmė atėjo ne iš Centrinės Azijos, kur gyvena 50 milijonų musulmonų, ne iš Kaukazo, kur nuolat verda civilinis karas, ne iš Ukrainos, antros savo didumu respublikos po Rusijos, bet iš nedidelės Lietuvos.

Tūkstančiai išėjo į gatves

Atėjo be smurto, taikingai į gatves išėjus šimtas tūkstančių žmonių, pasinaudojus Gorbačiovo politinėmis reformomis. Baltijos kraštų tautiniai judėjimai gerai susiorganizavę — Lietuva, Latvija, Estija laimėjo rinkimus į Sąjungos aukščiausią tarybą, ko negalėjo užginčyti ir Gorbačiovas. Bet jis pradėjo pats negalėjo susiorientuoti, manydamas, kad šios šalys, būdamos ekonomiškai ir politiškai pažangios, bus reformų pavyzdys kitoms respublikoms. Bet baltiečiai siekė nepriklausomybės, siekė atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos.

Stiprus smūgis įvyko 1989 m. kovo 26 d. — laisvi rinkimai Sovietų Sąjungoje po 70 metų ir pirmieji Baltijos respublikose nuo 1940 m., kai Stalino įsakymu Raudonoji armija okupavo tuos kraštus. Šiuose rinkimuose Sąjūdžio kandidatai laimėjo 31 vietą iš 42. Dėl aštuonių vietų reikėjo pakartotinai balsuoti, nes kandidatai nebuvo gavę reikiamos daugumos. Pakartotiniuose rinkimuose Sąjūdis laimėjo visas 8 vietas. Taigi išrinkto 39 atstovus. Aukščiausiosios tarybos pirmininkas, mįsiterių tarybos pirmininkas, LKP sekretoriai — nė vienas iš šių pareigūnų nebuvo išrinktas.

Gorbačiovas ir Sovietų Sąjungos komunistų vadovybė galvojo, kad Sąjūdis yra LKP šešėlis. Jie niekaip negalėjo suprasti, kad Sąjūdis galėjo kilti iš apacių, o ne iš viršaus. Baltijos respublikų intelektualai prisimena 1918 m. iškovotą nepriklausomybę, kuri buvo užgniaužta Stalino 1940 m. Lietuviai tą laikotarpį prisimena kaip aukso amžių.

Estijos liaudies frontas buvo pirmas, kuris Sovietų Sąjungoje paruošė planą ekonominei krašto autonomijai, ir Aukščiausioji taryba nustatė, kad Estijos įstatymai turi pirmenybę prieš visąsąjunginius. Lietuvoje tokį mėginimą užblokavo LKP vadovas Algirdas Brazauskas. Bet kitose srityse buvo pasiekta kad, pvz., lietuvių kalba taptų oficiali respublikos kalba, atgauta tautinė vėliava ir himnas. Buvo siekiama neutralios, nepriklausomos ir demilitarizuotos Lietuvos.

Vėl švenčiama Vasario 16-ji

1989 m. pirmą kartą Lietuvoje vėl buvo viešai švenčiama Vasario 16-ji, nepriklausomybės šventė. 200 tūkstančių žmonių susirinko Kaune atstatant Laisvės statulą Vienybės aikštėje. Kardinalas V. Sladkevičius, kuris buvo ištremtas 33 metus, savo kalboje iškėlė reikalavimą atstatyti nepriklausomybę. LKP sekretorius A. Brazauskas viešai pareiškė: "Lietuva be suverenumo, Lietuva be ateities".

Tai buvo tolimi atgarsiai 1972 m., kai Brežnevo laikais du jaunuoliai susidegino ir 17 tūkstančių lietuvių pasirašė peticiją Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui Kurt Waldheimui dėl religinio persekiojimo. Komunistų spauda aiškino, kad tai esanti pasėkmė religinio fanatizmo.

Autorius rašo, norėjęs nu fotografuoti šventoves lankančius tikinčiuosius ir patirti, ar jas lanko įvairaus amžiaus žmonės ar tik seneliai. Jis ėmė klausinėti, kada vyksta pamaldos. Kai šeštadienį iš-

ėjo iš viešbučio pavalgyti, savo foto aparatą paliko užrakintame lagamine kambaryje. Parėjęs rado aparato stiklą sudaužytą. Autorius spėja, kad komunistinė valdžia nenorėjo, jog visa tai būtų parodyta užsienyje.

H. Smith kalbėjo su laikraščio "Atgimimas" redaktorium R. Ozolu, kuris skundėsi, kad negalės gauti laikraščio spausdinti popieriaus, nes Maskva norėjo, jog šis laikraštis būtų uždarytas, nes jame buvo rašoma apie sovietų karinę Baltijos valstybių okupaciją. Hitlerio ir Stalino pakta, kurio remdamasis Stalinas įvykdė okupaciją. Pagaliau Ozolas papasakojo, kad jis gavęs popieriaus mainais už jautieną ir plytas. Kai žurnalistas paklausė redaktorių, kur jis gavo jautienos ir plytų, šis tik nusišypsojo ir pasakė, kad tai esanti redaktoriaus paslaptis.

A. Brazauskas blokuoja AT nutarimą

Asmuo, kuris jautė Sąjūdžio politinį spaudimą nuo triuškinančio rinkimų laimėjimo, buvo A. Brazauskas, LKP vadas, Gorbačiovo tipo reformatorius, prityręs, populiarius partijos pareigūnas. Jis buvo paskirtas Gorbačiovo 1988 m. spalio mėnesį, kai prieš jį buvęs LKP vadovas mėgino smurtu užgniaužti tautines demonstracijas. Kaip Gorbačiovas Maskvoje, A. Brazauskas Lietuvoje mėgino prisitaikyti prie žmonių besikeičiančios nuotaikos. 1988 m. lapkričio mėn. jis užblokavo parlamento nutarimą, kad Lietuvos įstatymai turėtų pirmenybę prieš sovietų centro valdžios įstatymus. Po kelių mėnesių jis prisipažino, kad tai buvo taktinė klaida ir pakeitė nusistatymą.

Autorius apie Brazauską atsiliepia, kad jis atrodė kaip nepajudinamas Notre Dame futbolo komandos varlininkas. Gražiai atrodantis, šviesaus veido, sunkaus svorio, olimpinis irklotojas ir atletas. Pastebėjęs, kad jo šilta asmenybė, noras pripažinti partijos praeities klaidas ir nuosaikumas jį išpopuliarino tarp paprastų lietuvių, o gyvenantys Lietuvoje rusai laiko jį savo globėju. Maskvai jis buvo kaip laivo inkaras staiga besikeičiančių potvynių metu. Karštieji nacionalistai negalėjo juo pasinaudoti, nes jis buvo komunistas, bet Sąjūdžio praktiškesnis sparnas įžiūrėjo jame naudingą.

PADĖKA

AŲA

BRONEI SEREPINIENEI

mirus, nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams už paskutinius patarnavimus ir raminančius žodžius. Karsto nešėjams, visiems draugams ir pažįstamiems, atlinkiusiems ir užprašiusiems Mišias, už gėles ir užuojautas. Ačiū šeiminei už puikius pusryčius.

Nuliūdę — vyras Pranas ir giminės Lietuvoje

PADĖKA

AŲA

JONAS KARKA

Mūsų brangus vyras, tėvas, senelis staiga atsiskyrė su šiuo pasauliu 1993 m. balandžio 30 d. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

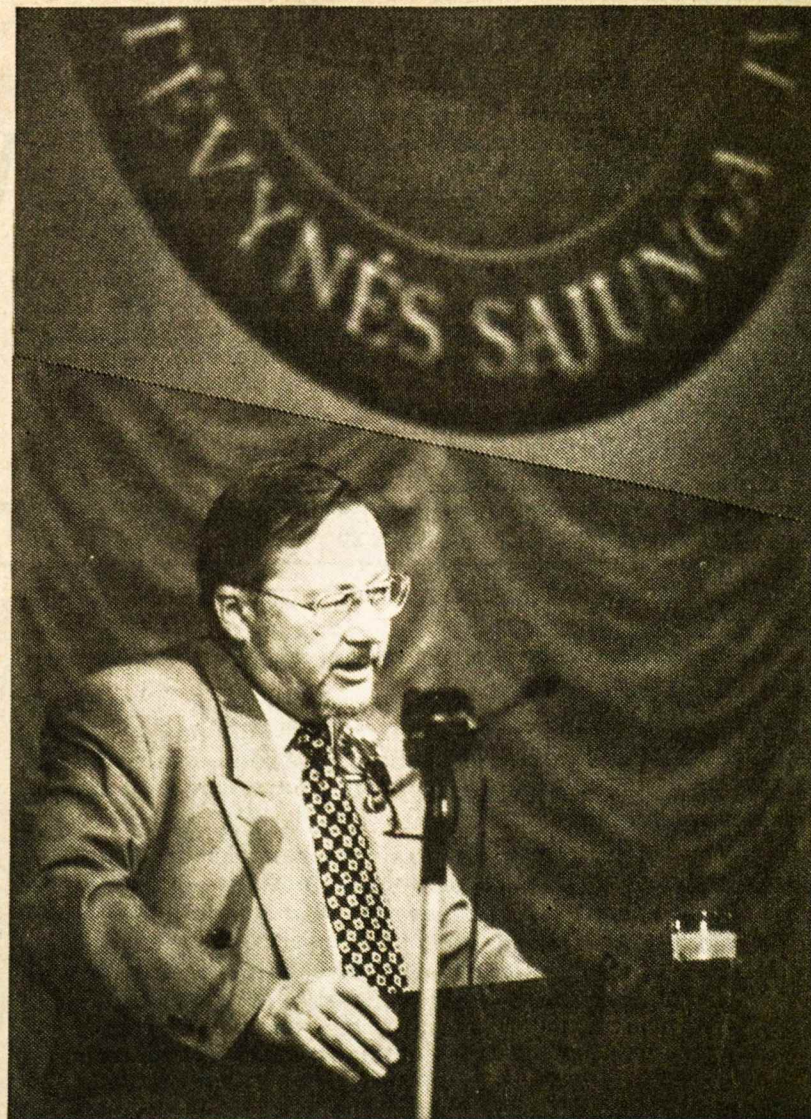
Nuoširdus ačiū Tėvams pranciškonams už atnašautas Mišias, maldas ir Rožinį koplyčioje, taipgi ir už palydėjimą į amžino poilsio namus. Dėkojame D. Radtkei už giesmes šventovėje, karsto nešėjams ir visiems, palydėjusiems velionį į amžinybę.

Ačiū visiems už gausias Mišių aukas, gėles ir nuoširdžią užuojautą laiškais ir spaudoje. Taip pat dėkojame už aukas a.a. Jono atsiminimų knygai, "Panevėžio mokytojų seminarija", kurią buvo bebaigęs rašyti prieš pat mirė. Nuoširdi padėka M. Raišienei už jautrius atsiminimų žodžius kapinėse iš Panevėžio mokytojų seminarijos laiku, kur kartu su velioniu mokėsi, ir B. Mackevičiui už giesmes prie karsto.

Ypatingai ačiū B. Prakapienei, kuri rūpestingai slaugė velionį paskutinėmis jo dienomis, ir G. Paulionienei už suteiktą nuoširdžią paramą. Dėkojame B. Stanulienei už paruoštus pietus ir ponioms už pyragus.

Jūsų visų šiluma ir meilė mus guodė ir stiprino.

Žmona Marija, sūnus Rimas ir žmona Aušra, vaikaičiai — Adriana, Vilija ir Darius

Prof. VYTAUTAS LANDSBERGIS kalba naujos partijos — Tėvynės sąjungos — steigiamojoje konferencijoje: jis buvo išrinktas Sąjungos pirmininku, o GEDIMINAS VAGNORIUS — valdybos pirmininku. Nuotr. Alf. Laučkos

MIRTIES PRANEŠIMAS

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad 1993 metų birželio 21 dieną mirė

AŲA

URŠULĖ KARTAVIČIENĖ.

Liūdesyje liko vyras Albinas, dukros — Zita, Birutė ir Valtė, seserys — Teresė Gražulienė, Albinas Buožienė su šeimomis ir penki vaikaičiai.

AŲA

URŠULEI KARTAVIČIENEI

iškeliavus amžinybėn,

liūdesyje likusius vyrą ALBINĄ, dukras — VALYTĘ, ZITĄ ir BIRUTĘ su šeimomis, gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

P. E. Žuliai

N. P. Nielsen

AŲA

STASIUI TOLVAIŠAI

mirus,

liūdinčius vaikus — PETRĄ ir JÜRATĘ nuoširdžiai užjaučiame —

V. Aleknevičienė

T. Kulvinskienė

V. T. Samoniai

M. Burauskienė

J. D. Burauskai

A. A. Stunguriai

V. I. Pečiuliai

PADĖKA

MANO TĖTIS

a.a. VAITIEKUS KLEMENSAS FEDARAVIČIUS

mirė 1993 m. gegužės 17 d. Bad-Zwischenahn'e, Vokietijoje. Jo kūnas ten palaidotas šalia 1982 m. mirusios žmonos.

Reiškiu nuoširdžią padėką Bad-Zwischenahn'o lietuviams už jų parodytą draugiškumą mano tėvams, jiems ten gyvenant, ir dalyvaujant laidotuvėse, mano tėtei mirus. Esu dėkingas Bad-Zwischenahn miesto socialinių įstaigų tarnautojams už nuoširdų rūpestį mano tėvais; tai jiems palengvino sunkų išveivio gyvenimą. Dėkoju visiems, kurie užrašė Mišias už mano mirusį tėvėlį ir tiems, kurie atsiuntė ar pareiškė užuojautas.

V. Fedaravičius gimė 1896 m. gegužės 21 d. Taigi truko tik keletą dienų iki jo 98 gimtadienio. Dar pereitais metais, mums jį lankant, jis jautėsi neblogai. Buvo labai judrus, aktyvus ir norėjo sulaukti savo 100-tojo gimtadienio, o ypač — dar ir Lietuvą aplankyti.

Bet, deja, kaip Robertas Čepulis rašo:

... Ir štai Lietuva jau gyvent' laisvai gali,
Svajonė tava išsipildė tyra.
Galėtum sugrįžti į mylimą šalį,
Bet, gaila, tavęs jau dabar nebėra.

Nuliūdęs sūnus Evaristas ir šeima

PADĖKA

MYLIMAS TĖVELIS

AŲA JONAS PURONAS

staiga mirė Lietuvoje 1993 m. gegužės 19 d.

MYLIMA MAMYTĖ

AŲA TEKLĖ BENOTIENĖ

mirė Toronte 1993 m. birželio 1 d.

AŲA VINCAS ZAKAS

mirė 1993 m. birželio 15 d.

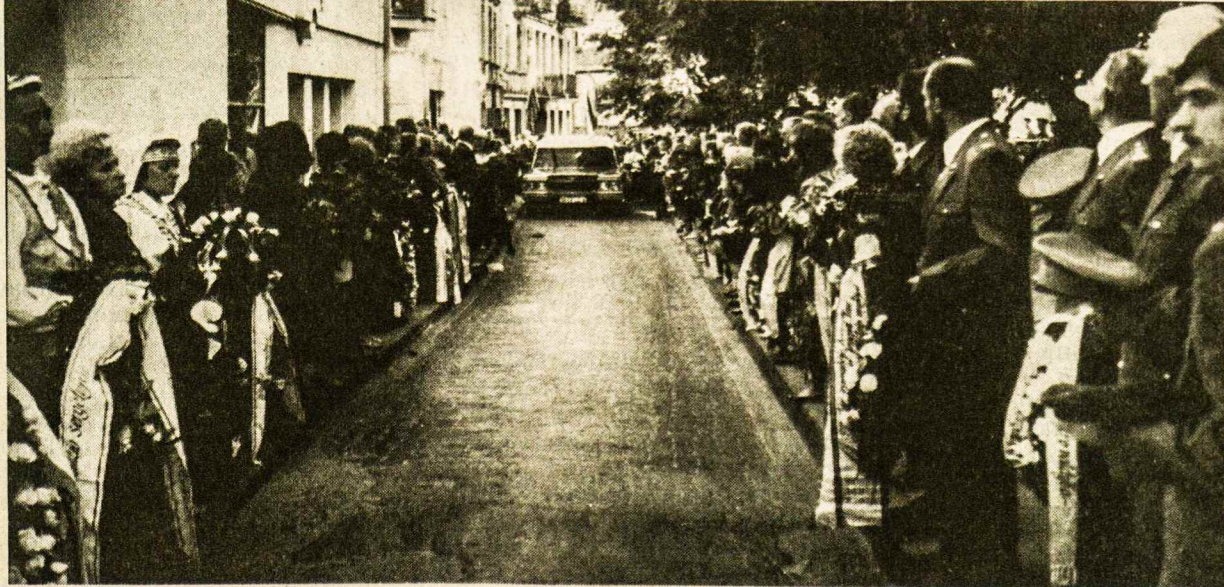
Visi trys mums brangūs asmenys iškeliavo amžinybėn per labai trumpą laiką, palikdami didžiausią skausmą mūsų širdyse.

Nuoširdžiai dėkojame Lietuvos kankinių ir Prisikėlimo parapijų kunigams už atnašautas gedulines Mišias, kurias jautriomis giesmėmis palydėjo Danguolė Radtkienė.

Ačiū draugams ir pažįstamiems už užrašytas Mišias, atsiųstas gėles, pareikštus užuojautos žodžius. Padėka Vl. Pūtvio šaulių kuopos nariams, ypač St. Jokubaičiui, suorganizavusiam garbės sargybą, karsto nešimą, atsisveikinimo kalbą prie buvusios ilgametės šaulės a.a. T. Benotienės karsto, A. Augaitienės už KLK moterų draugijos nuoširdžias maldas, pasitikimą šventovėje ir atsisveikinimo žodį, p.p. Gurklių šeimai ir B. Jurienei už pietų paruošimą. Mes jautėm didelę Jūsų visų pagalbą šiomis sunkiomis dienomis.

Teatylgina Jums Aukščiausias

Nijolė, Albertas, Viktorė ir Andrius Benotai

Lietuvos žymuno architekto a.a. VYTAUTO LANDSBERGIO-ŽEMKALNIO laidotuvis 1993 m. gegužės 23 d. Viršuje – karstas išlydimas iš Šv. Mikalojaus šventovės, dalyvaujant sūnui prof. VYTAUTUI LANDSBERGIUI, šeimos nariams ir gausiai miniai. Apačioje – velionies karstas išlydimas į Kauną – Petrašiūnų kapines

Nuotr. Alf. Laučkos

Sudėtingi socialiniai klausimai Lietuvoje

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

IRENA K. LUKOŠEVIČIENĖ

Autorė (social work magistrė) dirbo savo profesijos darbą Lietuvoje nuo 1990 m. rudens. Paskutinius du kartus — 1992 m. rudenį ir 1993 m. pavasarį buvo pakviesta Kauno medicinos akademijos. CESO — Kanados organizacija užmoka kelionės išlaidas ir skiria 65 dol. savaitės išlaidoms, o Medicinos akademija parūpina butą, transportą ir pragyvenimą.

Šį rudenį dvi studentės atvyks į Čikagą magistro laipsnio studijoms.

Daug kūrybingumo ir energijos pareikalavo praktikos suplanavimas ir išvystymas. Socialinės pagalbos profesinio darbo esmė pasireiškia praktikoje, padedant žmogui atrasti sprendimus jį ištikusiose krizėse. Kadangi Lietuvoje dar nėra planingos socialinės sistemos, buvo nuspręsta vystyti strateginius centrus studentų praktikai, padėti pagrindus ateities būsimoms soc. pagalbos institucijoms. Studentai atliko praktiką (field work) "Caritas" šeimų konsultacijos centre, VD universitete su invalidais studentais, kurčių ir nepigirdinčių vaikų soc. integracijos centre "Lingva" ir kurčių vaikų diagnostikos klinikoje, "Caritas" konsultacijos skyriuje iš kalėjimo išėjusių nepilnamečių nusikaltėlių paskirstymo centre, parapijiniame darbe su alkoholiškių šeimoms Krakėse prie Kėdainių ir Vytauto šventovėje Kaune, Kauno miesto rūpybos skyriuje, švietimo tarnyboje, atsilikusių vaikų globos centre.

Profesinio mokymo patirties rezultatai

Ribotoje dviejų semestrų pradžioje teko atrasti tinkamus mokymo metodus, kurie būtų kokybiškai prasmingi, atsakyti į 11 žmonių poreikius pirmame semestru. Antrajam atvyko kita profesionalė — Gražina Mačiukienė iš JAV-bių. Studentų jau buvo 17. Žmonės buvo atviri ir imlūs teikiama pagalbai. Pasiėkė išvystyti planą. Daugeliui atvejų teko dirbti su visa šeima. Tai pareikalavo daug išmaningumo, nes dažnai po vienu stogu gyvena trys kartos. Kurčiųjų vaikų centre "Lingva", tėvams prašant, susidarė tėvų grupė, kurioje tėvai dalinosi savo pergyvenimais ir mokėsi vienas iš kito patirties, visai kaip Vakaruose.

Alkoholikai ir jų vaikai Lietuvoje yra nurašyti, kaip beverčiai, nemoralūs. Jų vaikai reguliariai nelanko mokyklų ir patenka į našlaitynus ar pataisos namus; tėvams atimamos tėvystės teisės. Kaune, vasario-kovo mėn., iš 50.000 mokyklinio amžiaus vaikų, jau 10.000 buvo palikę mokyklą. Nedaug kam rūpėjo, kas su jais atsitiko. Viena susirinkime išskliau minčių, kad už 5 ar 10 metų mūsų visuomenėje susilaiksime 10.000 vadinamų "asocialių" šeimų, jei ir toliau nekreipsim dėmesio į 10.000 mokyklinio amžiaus vaikų, kurie savo laiką leidžia

"prekiaudami" gatvėse ar krėsdami išdaigas kaimynams, net ir girtaudami. Kilo susimąstymas ir susirūpinimas. Prie Kauno miesto tarybos švietimo skyriaus susibūrė 25 mokytojai, kurie nusprendė ieškoti būdų, kaip spręsti šį klausimą. Su jais pradėjo dirbti dvi VD universiteto studentės.

Krakių parapijoje klebonas pradėjo rūpintis mokyklas nelankančiais vaikais. Į tą rūpestį buvo įtraukta ir kaimo administracija, universiteto studentė, parapijos jaunimas bei įsteigtas mažas parapijos savaitinis pensionatas, kur vaikams sudarytos sąlygos lankyti mokyklą. Graudulį sukėlė aštuonerių metų berniuko pastaba: "Kodėl mano gyvenime buvo tiek daug neteisybės? Aš tik šiandien pažinau, kad yra gražus pasaulis". Ten praktiką atliekanti studentė išmoko prieiti prie tų šeimų, kurios patikėjo vaikus savitiniam pensionateliui, kad jie normaliai lankytų mokyklą. O pasiekti teigiamų rezultatų be teismo, reikšia nenutraukti šeimos ryšių, pripažinti kad ir menkiausia tėvų atsakomybė, nenu-teisti. Yra šeimų, kurios ir toliau geria. Ne vieną savaitegalį klebonas atsiranda su 5-6 vaikais, kurie neturi kur eiti — tenka jam virti sriubą ir rasti nakvyne vietą. Būtų gera, kad Lietuvoje kiekviena parapija turėtų panašų kleboną! Buvo ir šeimų bei motinų, kurios nustojo gerti, apsikirkščio ir dėkojo, kad pasijuto žmonėmis.

Baigminės mintys

Išgyvenus Lietuvoje beveik metus laiko, dirbus su įvairaus nusiteikimo žmonėmis, pajutusi

širdimi žmonių kančias, iškyla visa eilė apmąstymų, klausimų ir atsakymų, kurie subjektyvūs, nes neparemti moksliniais tyrimais. Išvados padarytos po darbo su žmonėmis, kurie siekia prikelti žmogaus dvasingumą, viltį, pasiaukojimą, supratimą žmogaus skausmo, tarpusavio meilės ugdymą. Lietuvos žmonės yra išdidūs, kaip ir mes. Jie nenori būti be saiko kritikuojami ir mokomi, kaip reikia gyventi. Jie yra protingi ir jautrūs, skiria tiesą nuo pretenzin-go vaizdavimo. Ar dažnai nevaižuojame jų pamokyti kaip gyventi, kaip mąstyti, kaip politikuoti? Užmirštame, kad lietuviai išgyveno 50 metų žmogaus naikinimo jungą, bet ištesėjo ir prisikėlė.

Nelaukime ir nesitikėkime, kad Lietuvoj žmonės staiga pasipurtys, ir visa, kas nereikalinga ir kliudo, nubyrės, tos sudėtingos situacijos išnyks, lyg nebuvusios, ir gyvenimas taps vientisu džiaugsmu. Reikia pastangų, kad išaugintume žmogų su idealistinių vertybių pajutimu. Reikia to siekiančios šeimos, aplinkos, mokyklos, institucijų, bendros gyvenimo dvasios ir laiko. Mes gyvename daug pasirinkimo galimybių turinčiaje pasaulyje, o ar visi padarome, ar visi pasiekiamo tai, kuo galime didžiulius ir būti laimingi?

Šiandien mums daug Lietuvos vadovų ir patikimų institucijų teigia ir aiškina savo pirmumus. Mums vis dar priimtinau labdara konteineriais, nors daug tų siunčiamų daiktų ten galima ir pigiau, ir geriau pritaikytų įsigyti. O svarbiausia, mūsų dovanos nesukels ne-

Šventė Kauno veterinarijos akademijoje

G. GUSTAITE

Vilijampolėje įsikūrusioje akademijoje gegužės 21 d. įvyko dviejų dalių iškilmės: rektorius, veterinarijos dr. Vidmanto Bižoko inauguracija ir garbės daktaro vardo suteikimas Upsalos agrarinio universiteto prof. dr. Ingemarui Settergrenui bei taip pat upsaliešiu veterinarijos gydytojui Apolinijui Batviniui, 1944-ųjų metų gimnazijos laidos raseiniškiui.

Scenoje aukšti krėsiai, akademijos fakultetų gairėlės, gelės, sklinda Kauno kvarteto atliekama muzika, dainuoja folklorinis saviškių ansamblis "Kupolė". Salė pilna linksmai nusiteikusių, su gėlėmis, santūriai besišypsantių, A. Batvinis — dailiai nuaukęs, aukštas — gniaužo rankas, akys pilnos ašarų. Kaip neprisiminti prof. Liucijos Baškauskaitės anksčiau apie jį, raseiniškį, pasakytų žodžių: "Visą savo širdį atiduoda Lietuvai".

Naujasis rektorius (aštuntas šioje mokslo įstaigoje,

atidarytoje 1936 m., jauniausias rektorius Lietuvoje, išrinktas iš keturių kandidatų) apvelkamas magnificencijos drabužiais. Duoda priesaiką: "Tepadedu man Dievas". Dievo pagalbos ("būkite šventu Dievo meilės įrankiu") linki klebonas Bartulis, ansamblis gieda seną giesmę: "Neapleisk manęs (...), o Marija, niekad". Inauguracinėje kalboje rektorius pabrėžia atsakomybės svarbą, ypač mokyklos autonomijos sąlygomis ("suprantu atsakomybės našta"), mokslo ir doros sąsajas, akademijos specialistų vertinimą užsienyje, dėkoja senajam rektoriumi R. Karazijai, vadovavusiam šešiolika metų, už pakantumą, tikėjimą kitais.

Dabar žemės ūkio ministras, R. Karazija, dvelkiantis ramumu gerumu, kalbėjo apie moralę, kantrybę, didžiulę atsakomybę. "Daug kas patars, bet spręsti reikės pačiam, atsakyti taip pat. (...) Meilė Lietuvai reikia įrodyti darbais." Skatintė skatinamą mokyti, daug mokyti. "Linkiu sunkaus darbo, tuomet mūsų vaikaičiai lengviau gyvens."

Rektoriaus sveikintojų eilutėje ir Vytauto Didžiojo universiteto rektorius B. Vaskeilis, pašmaikštavęs: "nenumiršit iš nuobodumo, nesiskūsit darbo stoka".

Garbės daktarus pristato V. Bižokas. Pasakoja apie A. Batvinį, kuris savo iniciatyva prikalbino švedą profesorių, žinomą visame pasaulyje, atvyko kartu į Kauną. Abu padėjo akademijos bendradarbiams gauti stažučių Švedijoje, praturtinti katedras, laboratorijas, klinikas. Pabaigoje išreiškė viltį: būsite mūsų paspartis, padėsite mūsų Alma Mater.

Dėkodamas Ingemarui Settergrenas abejojo, gal esąs ir nevertas apdovanojimo, prisipažino, kad žavisi Lietuva. Kadaiše pakviestas A. Batvinio dabar turi čia daug draugų, prisiminė stulbinantį, pasaulyje nematytą vaizdą, "kai susikabinot rankom"... "Jaučiuosi kaip namie. Labai ačiū!"

Apolinijus Batvinis pradėjo atsiprašymų dėl savo lietuvių kalbos, Maironio posmu "Už Raseinių ant Dubysos", jos atkandžių žalių prisiminimų. O toliau — pamąstymai: ten gera, kur mūsų nėra, piliečiai turi turėti ne tik pageidavimų, bet taip pat išpareigojimų. Kaip ankstesnių kalbėtojų, tas pats tvirtos, aiškos moralės būtinumo teigimas. "Šviesus protas ir sąžinė — kiekvienas privalo palikti ženklą, kad gyveno. Tai nelengva". Ir pabaigoje — "Vardan tos Lietuvos vienybės težydi". — "Gyventi pagal tuos žodžius".

Erdvioje salėje taip daug šviesos. Išeinam į didelį akademijos kiemą, kuriame žydi akacijos. O, koks stiprus jų kvapas! "Gyventi pagal tuos žodžius". Tai nelengva...

• Nebūtų lietuviškos spaudos be visuomenės paramos.

Garbės daktarus Lietuvoje sveikina "Kupolės" ansambliečiai. Iš kairės: I. SETTERGREN, A. BATVINIS

Nuotr. R. Klepacho

PRANEŠIMAS IŠ ČIKAGOS

Tavo auka džiaugsis Lietuva!

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Ateitininkų federacijos fondas dabar vykdo Lietuvos ateitininkų gyvybiniams reikalams paremti vą. Vajaus valdyboje yra: pirm. dr. P. Kisielius, nariai dr. K. Ambrozaitis, J. Damušienė, dr. O. Daugirdienė, seselė Margarita, dr. A. Razma ir dr. V. Šaulys.

Aukos reikalingos Berčiūnų (prie Panevėžio) stovyklavietės sutvarkymui, Ateitininkų rūmų Kaune atremontavimui (dabar yra baigiami tvarkyti jų atgavimo formalumai), o taip pat ir 1994 m. vasarą Lietuvoje šaukiamam Ateitininkų federacijos kongresui paremti.

Ateitininkai dirba įvairiose lietuviškose organizacijose ir savo aukomis gausiai remia lietuviškus fondus. Bet dabar pats svarbiausias ateitininkų tikslas turėtų būti visomis išgalėmis remti Lietuvos ateitininkus. Dr. A. Žygas, neseniai viešėjęs Čikagoje, nurodė, kad "... dirva jau pradėta puren-ti, grūdą pasėtą, jau ir želmenys pradeda rodytis. Bet kol derlius pribręs, praeis dar daug laiko". Visi žinome, kad pasėli reikia stropiai prižiūrėti, kad sulauktume gero derliaus. Mums, išeivijos ateitininkams, tenka šis svarbus uždavinys — visomis išgalėmis remti Lietuvos ateitininkus, ypač jaunimą, kad ateitininkija suklestėtų ir atneštų Lietuvai dvasinį atgimimą, kurio jai labai reikia. Ir remti reikia tuojau! Dr. P. Kisielius Ateitininkų federacijos fondo vajuos posėdyje pabrėžė: "Jei mes dabar neparodysime ryžtingumo ir idealizmo, tai mes nusikal-sime ir savo pašaukimui, ir šūkiui 'Omnia instaurare in Christo'. Mes turime remti, ką dr. A. Žygas Lietuvoje jau yra padaręs. Mes turime Lietuvos ateitininkams padėti, nes Lietuvos dvasinis atgimimas įmanomas per ateitininkiją!"

Apie neseniai gautą Berčiūnų stovyklavietę Lietuvos ateitininkai rašo, kad stovyklą

reikėtų taip sutvarkyti, jog joje jaustųsi kitokia dvasia ir aplinka, negu buvo pionieriams joje šeiminkaujant. Pirmoji ateitininkų stovykla Lietuvoje turėtų auklėti jaunąją kartą ne tik savo prasmingomis stovyklų programomis, bet ir kukliai, jaukiai, gražiai sutvarkyta stovyklos aplinka. Yra būtina pagerinti higienos sąlygas stovykloje, įrengti nameliuose tualetus, dušus, atstatyti telefono ryšį ir t.t.

Jie vietoje dirba ir organizuoja įvairią pagalbą talmomis, bet jų sunki ekonominė padėtis verčia ieškoti išeivijos pagalbos. Berčiūnuose norima atstatyti ir koplyčią, kuri buvo komunistų susprogdinta.

Ateitininkų rūmai Kaune bus labai svarbūs ateitininkų veiklai ir ateityje, kaip jie yra buvę labai reikšmingi mūsų organizacijos veiklai Lietuvos laisvės laikais. Jie netrukus turėtų būti atgauti, bet ir jiems reikės didelių remontų.

1994 metų vasarą planuojamas Pasaulio ateitininkų kongresas Lietuvoje. Tai būtų Ateitininkų federacijos Lietuvoje įgyvendinimas penktojo kongreso, turėjusio įvykti 1940 m. birželio gale Vilniuje, bet dėl sovietų okupacijos neįvykusio. O jam buvo taip išširdies ruošiasi visoje Lietuvoje! Ir dabar, po tiek metų, su kokių dvasios pakilimu daugelis dar galės jame dalyvauti! Tai bus išeivijos ir Lietuvos ateitininkų suartėjimas ir Ateitininkų federacijos vadovybės grįžimas Lietuvon.

Kiekvienas ateitininkas, nuo jaunučio iki sendraugio, turėtų jungtis į šį vąjį ir skirti jam kuo dosniausią auką. Laikas yra kritiškas ir gyvenimas nestovi vietoje. Tat. norint padėti Lietuvos dvasiniam atsinaujinimui, aukos siunčiamos: Ateitininkų fondas, 12690 Archer Ave., Lemont, IL 60439, USA. Čekius rašyti: Lithuanian Catholic Federation At-eitis, Inc. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

Nordland Express

1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8. Tel. (416) 535-5000

Nordland dėžės galite nusipirkti:

1. Anapilio knygyne, Mississaugoje, tel. (416) 242-3648
2. Estų namuose, Rytų Toronte, tel. (416) 461-1344
3. Hamiltone, tel. (416) 523-5639
4. Kitchener-Cambridge, tel. (519) 650-1054
5. Collingwood-Wasaga, tel. (705) 445-4248
6. Sault Ste. Marie, tel. (705) 949-1198
7. Sudbury, tel. (705) 522-3179
8. North York, tel. 222-4021

Nordland dėžės:

- 1 ir 1½ kub. pėdos dėžės \$ 1.00
- 3 kub. pėdų dėžės \$ 2.00

Persiuntimas:

- 1 kub. pėdos dėžė (12"x12"x12") \$ 7.50
- 1½ kub. pėdos dėžė (12"x12"x18") \$11.25
- 3 kub. pėdų dėžė (12"x18"x24") \$22.50
- Siuntiniai, kurie yra perkrauti ar įpakuoti ne **Nordland** dėžėse, siunčiami pagal svorį (kg) \$ 1.50

Pristatymas į namus:

- Pristatymas bet kokio skaičiaus siuntinių tuo pačiu adresu (bendras svoris ne daugiau 50 kg) \$15.00

JAV ir Kan. dolerių pervedimas ir pristatymas:

Bet koks kiekis JAV ir Kanados dolerių 4% + \$15.00

Drauda: Kiekvienas siuntinys yra automatiškai apdraustas \$100.00.

100.00 galima apdrausti papildomai 5%

Atidarymas nuo pirmadienio iki šeštadienio 8 v.r. — 8 v.v.

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus — greitai ir saugiai — tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis — tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą **Nordland Express** vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

AVIACIJOS ŽIDINYS

Lietuvos aviacijos specialistų židinį ruošiasi tapti Vilniaus technikos universitetu pasiskelbęs Vilniaus inžinerinis statybos institutas. Vilniuje lankėsi vokiečių aviacijos "Dornier" firmos atstovai. Su jais buvo sutarta bendromis pastangomis Vilniaus technikos universitete įsteigti Aviacijos institutą. Naujaisiais 1993-94 mokslo metais šį rudenį Vilniaus technikos universitetas pradės ruošti inžinierius pilotus, skrydžių vadovus, aviacijos inžinierius elektrikus bei šios šakos elektronikus. Vokiečių "Dornier" firma II D. kare pasižymėjo greičiausiu dviejų variklių bombonešiu. Dabar jos specialistai, susipažinę su Lietuvos orausciais, padės paruošti technikąjį personalą Lietuvos orinio susisiekimo bendrovei.

ORDINAS BALICKUI

Prez. Algirdas Brazauskas birželio 8 d. Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordiną įteikė Vilniui atvykusiam Lietuvos respublikos ambasadoriui Britanijoje Vincui Balickui, gegužės 11 d. atšventusiam aštuoniadesimt devintąjį gimtadienį. Lietuvos pasiuntinybėje Londone dirbti pradėjusiam 1938 m. Ordinas jam įteiktas už ilgametį sąžiningą darbą Lietuvos valstybei. Ambasadorius Vincas Balickas yra seniausias Lietuvos diplomatinės tarnybos narys. Ordino įteikime dalyvavo Lietuvos užsienio reikalų ministras P. Gyllys, seimo užsienio reikalų komiteto pirm. dr. K. Bobelis, D. Britanijos lietuvių sąjungos valdybos pirm. J. Alkis, lietuvių bendruomenės atstovas V. E. Šova.

SUSIGRAŽINO IŠ ALTAJAUS

Agronomas Donatas Malinauskas, visuomenininkas, Lietuvos nepriklausomybės akto signataras, gimė 1869 m. kovo 7 d. Latvijoje, o mirė Altajaus krašte, Sibiran su žmona ir dviem seserim išstremtas 1941 m. birželio 14 d. Jų kapus tik 1991 m. surado iš Lietuvos Altajau nuykusių ekspedicijos nariai. D. Malinausko, jo žmonos Sofijos ir sesers Filomenos palaikai gegužės 31 d. lietuvių buvo parvežti Vilniui. Orauostyje juos sutiko Lietuvos kultūros ir švietimo ministras D. Trinkūnas su Trakų rajono valdybos nariais ir būriu lietuvių. Palaikai pirmiausia buvo išstatyti Trakų šventovėje, po kelių dienų pervežti Onušio šventovėn ir birželio 14 d. palaidoti jos šventoriuje. Donatas Malinauskas, baigęs studijas Čekijos žemės ūkio akademijoje Taborė, grįžo į savo dvarus Trakų apylinkėse ir įsijungė lietuviškon veiklon Vilniuje. Ten jis su kitais vienminčiais jau 1899 m. įsteigė Dvylikos apaštalių draugiją lietuvių kalbai ginti. Iš jos 1906 m. išaugo Lietuvių sąjunga jų kalbos teisėms šventovėse ginti, iki 1915 m. vadovauta D. Malinausko. 1917 m. rugsėjo 18-22 d. jis dalyvavo lietuvių konferencijoje Vilniuje, buvo išrinktas Lietuvos tarybon ir su jos nariais 1918 m. vasario 16 d. pasirašė Lietuvos ne-

priklausomybės aktą. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, D. Malinauskas iš Vilniaus turėjo pasitraukti dėl lenkų neapykantos. 1921 m. jam teko būti Lietuvos delegatu Prahoje, kai Čekoslovakija de jure pripažino Lietuvos nepriklausomybę. 1922-23 m. dirbo Lietuvos atstovybės reikalų vedėju Prahoje, o vėliau darbuosi Lietuvos užsienio reikalų ministerijos centre, bendradarbiavo spaudoje.

PERLAIDOJO MACIEJAUSKĄ

Prel. Julius Maciejauskas (1868–1947) grįžo Švėkšnon, kur jam teko būti parapijos klebonu 1899–1937 m. Ten jo pastangomis pastatydinta gotikos stiliaus mūrinė šventovė, kainavusi 200.000 auksinių rublių. Aukas statybai velionis rinko kelis kartus lankydamasis JAV. Tad nenuostabu, kad velionis 1938 m. persikėlė į JAV, Švėkšnoje palikęs ne tik gražią šventovę, bet ir kitus pastatus, atkurtas draugijas. Los Angeles mieste jis įsteigė dabartinę Šv. Kazimiero lietuvių parapiją ir mirė 1947 m. gegužės 14 d., ją palikęs dabartiniam prel. Jonui Kučingui, kuris dabar jau yra pensininkas. Prel. J. Maciejausko perlaidojimą pasiūlė dabartinis Švėkšnos parapijos klebonas kun. Petras Stukas. Velionis gerai išsilaike palikai buvo atkasti Kalvarijos kapinėse, sudėti į specialų karstą ir po iškilmingų Mišių Šv. Kazimiero parapijos šventovėje lietuvių nukraidinti Lietuvon. Jie gegužės 26 d. perlaidoti Švėkšnoje. Iškilmingame perlaidojime dalyvavo Telsių ir Kaišiadorių vyskupai, kiti aukštieji dvasininkai, tikinčiųjų minia ne tik iš Švėkšnos miestelio Tauragės rajone, bet ir kaimyninių apylinkių.

MIRTIS PO PAMINKLU

Polis Ragožis "Kauno laiko" skaitytojus supažindina su devyniasdešimtmetės senutės Marcelės Eidikaitytės tragiška mirtimi Petrašiūnų kapinėse gegužės 1 d.: "Jos artimųjų kapai paženklinoti aukštu (170 cm), plačiu (86 cm) juodojo akmens paminklu. Prie kapų kasetat aukštyn stiebiasi pušis, giliai po paminklu suleidusi savo tvirtas šaknis, kurios pakreipė net pusę tonos sveriantį paminklą. Todėl jis stovėjo pasviręs į priekį. Čia paskutinį kartą laidota bemaž prieš dešimtį metų. Kapavietė susmuko, suirus karstui, prie pat paminklo atsirado įdubimas. Parūpo M. Eidikaitytei nušluostyti paminklą, kad užrašai paryskėtų. Viena ranka pasilaikydama už paminklo viršūnės, kita jau siekė valyti raišes. Atrodė, tik tiek ir tereikėjo. Staiga masyvus paminklas virto ir partrenkė po saviu senutę M. Eidikaitytę. Kai atvyko medikai, ji jau buvo mirusi..." P. Ragožis primate, kad tai jau nepirma tokiu nelaimė Kauno kapinėse. Prieš dvylika metų Eigulių kapinėse išdykaujantys vaikai nuvertė antkapinį paminklą, kuris mirtinai sužalojo septynerių metų berniuką. Tokių vos stovinčių paminklų yra ir kitose Kauno kapinėse.

V. Kst.

Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonas kun. J. LIAUBA, OFM, su vaikais, priėmusiais Pirmąją Komuniją. Iš kairės: AMELIJA STANEVIČIŪTĖ, KAZYS ŠIMAITIS, DIANA CROOK, JUSTINAS URBANTAS, GABRIELĖ NEKRASAITĖ. Vaikučius paruošė Vysk. M. Valančiaus mokyklos mokytoja Loretta Macyte

Kai nuvažiuosi į tėviškę...

LEONAS BALTUŠIS

Atsimenu tą frazę dar kaip šianien. 1989 m. aplankėm Winnepę. Nuo 1948 m. jis nedaug kuo pasikeitęs: Portage ir Main kaip buvo, taip ir yra dvi pagrindinės gatvės. 1948 m. Main gatvėje labai dažnai girdėjosi tik ukrainiečių kalba. Šiandien daugiau girtų indėnų gargaliavimas, nors ukrainiečių dar ir dabar gana daug. Aplankėme E. Fedarus. Evarestas Fedaras gana aktyvus liet. parapijoj ir šiaip liet. veikloj. Gražiai priėmė, vaišino, aprodė Winnepę ir nuvežė į Šv. Kazimiero lietuvių šventovę. Deja, kažkas tada mirė ir su klebonu prel. Justinu Bertašium taip ir neteko susipažinti. Pasakojo apie apsilankymą Lietuvoje ir... didelį nusivylimą, nes tėviškę jau neatpažino. "Na, bet pats pamatysi, kai nuvažiuosi į tėviškę..." – užbaigė Evarestas.

Parašiau Alf. Dauniui Šiauliuose. Be jo dar gyvena mano mažiausia sesuo, jau 80 m.: amžiaus ir ne per geriausios sveikatos. Alf. Daunys už 3 savaites atrašė, kad mano gimtinė kaip stovėjo, taip ir stovi. Ch. Frenkelio fabrikas dabar vadinamas "Elinio" kombinatu. O apie "Šimšę" tai nuėjo į Šiaulių miesto laikraščio redakciją ir pasiklausė, ką tie visi redaktorai ir žurnalistai galėtų jam papasakoti.

Pasirodo, jų žinojimas gana ribotas. Jie net to vardo nėra girdę. Lietuvos miestai turi savitą istoriją: Kaunas turėjo "Brazliką", Panevėžys – "Jasnagurką", o Šiauliai – "Šimšę". Gimtinė – Šiauliai, tai noriu bent mintimis ir trumpai grįžti į tą savo tėviškę. Mieste 1944 m. išliko tik 15% pastatų. Griuvėsiais virto 80% gyvenamųjų namų įskaitant ir "Šimšę". Porą kartų paklaustas kur gimiau ir augau, atsakiau Šiauliu – s.d. kalėjime. Veido išraiška sakė, jog "ant durniaus užsoko".

Mažinant Lietuvos kariuomenę 1924 m., tėvelis perėjo dirbti į Teisingumo ministeriją. 1925 m. gale iš Kauno persikėlė į Šiaulius. Dėdė kpt. Iljasevičius buvo kalejimo viršininkas, mano tėvelis – padėjėjas. Abu turėjo valdiškus butus II aukšte. Čia aš ir gimiau 1926 m. Teveliui 1928 m. perėjus dirbti į Vidaus reikalų ministeriją, mes dažnai atvažiuodavom ir apsilankydavom kalejime. Mane, 9-10 metų berniuką, prižiūrėtojai pažinojo: išleidavo ir įleisdavo.

Kiek paėjus nuo kalėjimo, Radviliškio pusės link, buvo didžiū PARŪPINAME salę Anapilyje. Patarnaujame Hamiltono ir apylinkių lietuviams, pagamindami maistą laidotuviams, sutvarkome gerimų (baro) reikalus, parūpiname vyną ir leidimą. Skambinti Danutė, Bernardui Mačiams tel. 632-4558.

Knygų rišykla "SAMOGITIA" meniškai ir iš knygas bei žurnalus. **A. Plėnys** 3333 Grassfield Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus (Esu "Union Gas" atstovas) **Jurgis Jurgutis** Tel. 383-9026 154 Darlington Dr. Hamilton, Ontario L9C 2M3

Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ MĖDZIOTOJŲ-ŽŪKLAUTOJŲ klubo Giedraitis metinis susirinkimas įvyko birželio 6 d., 2 v.p.p. savos šaudyklos patalpose. Susirinkimui pirmininkavo klubo pirm. J. Stankus, kuris kalbėjo apie klubo nuveiktus darbus ir pareiškė padėką kai kuriems klubo nariams už aktyvią veiklą. Klubas sodyboje, VI. Matukaičio rūpėsiu su narių pagalba, pasodinta 500 medelių. Klubas išdėninkas pranešė, kad 1992 m. gruodžio 31 d. kasoje buvo \$19,854. Klubas pajamos susidaro iš suruoštų gegužinių laimės rato, žuikių balius ir pravestų įvairių šaudymų bei nario mokesčio. Susirinkimo pabaigoje kalbėjo B. Savicas apie būsimas šaudymo varžbas, kuriose dalyvaus svečiai – šauliai iš Lietuvos. Susirinkime dalyvavo 59 nariai. Po susirinkimo visi nariai ir svečiai klubo valdybos buvo pavaišinti gardžiais užkandžiais.

KLUBO METINĖ GEGUŽINĖ įvyks liepos 11 d. savoje sodyboje prie Kaledonijos valdyba kviečia visus tautiečius atvykti ir praleisti sekmadienio popietę jaukioje nuotaiškoje, gražios gamtos aplinkoje. Turtunga loterija pramoginis šaudymas ir jaunimui žvejojimas klubo tvenkinyje. Visi turės progos pasivaizinti lietuviškais maisto patiekalais, kava bei pyragais.

HAMILTONO APYLINKĖS LIETUVIŠKOS organizacijos naudoja klubo gražia sodyba, ruošdamos įvairias savo išvykas bei gegužines. Birželio 5-6 d. Hamiltono skautai išvyko, birželio 13 d. – Lietuvos vaikų pagalbos komitetas surengė puikią gegužinę, birželio 20 d. – tradicinės šaulių Jūnines, liepos 11 d. – klubo metinė gegužinė, liepos 25 d. – Aušros Vartų parapijos metinė išvyka, rugpjūčio 22 d. – moterų šaulės rengia tradicinę gegužinę, rugpjūčio 8 d. – AV parapijos choro gegužinė, rugsėjo 12 d. klubo Giedraitis sezono uždarymas. Nepamirškime šių datų ir gausiai dalyvaukime. J.P.

ALDONA IR RICHARDAS URBANTAI su sūnumi Justinu ir dukrele Brigita išsikelia gyventi prie Atlanta miesto, Georgia. Vysk. M. Valančiaus mokykla praranda du mokinius, o tėvų komitetas – darbščią ir energingą narę. Mokykla dėkoja jiems už pagalbą ir linki sėkmės.

VASAROS DIENOS STOVYKLA "GINTARAS" vyksta liepos 5-30 d.d. nuo 9 v.r. iki 12 v. Christ the King mokykloje (šalia Hamiltono Katedros ir netoli lietuvių šventovės). Stovyklautojai priimami nuo 3 iki 13 metų amžiaus. Kaina – \$12 vienai savaitė vienam stovyklautojui, \$22 – dviem stovyklautojams, \$30 – trim stovyklautojams. Jeigu būtų sunkumų dėl mokesčio, prašome pasikabėti su vedėja. Registruotis pas Oną Stanevičiūtę tel. 416-627-0624. O.S.

tuolių šeimoje gimęs ir gavęs atitinkamą išmokslinimą, lageryje, ar savo gyvybę gelbėdamas, ar atpalaidavęs žemumius savo grobuoniškos instinkto, buvo prisijungęs prie banditų gaujos ir žiauriai plėšikavo kalinių tarpe. Įdomu būtų, kad ir taip žemai smukęs, įsiai niekad nedalyvaudavo lietuvių apiplėšimuose, o šiauliečius net globodavo. Kas tai – savotiškas patriotizmas? Sentimentas? Kas jį žino.

Štai šitaip staiga išliko Frenkeliai ir taip žemai puolė. Ir po jų beliko Šiauliuose tik odų fabrikai ir užnuodytas ežeras".

HAMILTON TRAVEL BUREAU 764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones ir Lietuva ir iš Lietuvos. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Bostono skyrius savo reikalus aptarė metiniame narių susirinkime kovo 20 d. Perringtą skyriaus valdybą sudarė: pirm. Juozas Rentelis, vicepirmininkai Gintaras Čepas ir Ignas Vileniškis, išd. Birutė Banaitienė, sekr. Romas Veitas.

JAV LB Putnamo apylinkės nariai, susirinkę Nekaltai Pr. Marrijos seselių vienuolyno patalpose, susipažino su 1992 m. veikla, surengtais Vasario šešioliktiesios, Kovo vienuoliktiesios, Motinos dienos minėjimais, surinktomis aukomis. Perringtą apylinkės valdybą sudarė: pirm. A. Lipčienė, vicepirm. R. Tautnienė, sekr. J. Kriaučiūnas, išd. J. Bružas, nariai – visuomeniniams reikalams J. Rygelis, švietimo reikalams S. Škerienė, kultūros reikalams M. Norkienė. Kontrolės komisijoj pasiliko V. Abromaitis, seselė O. Gribulytė ir O. Strimaitienė.

Prel. dr. Vincas Bartuška, prieš 44-rius metus atvykęs į JAV, grįžo Lietuvon, ten pakviestas Vilkaviškio vysk. J. Zemaičio. Jam teko dirbti Kalifornijos San Diego kunigų seminarijoje ir vyskupo raštinėje, profesoriauti Manhattan kolegijoje Niujorke. Išėjęs ankstyvą pensijon 1979 m., keturiolika metų pastoracinį darbą dirbo Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje, pasikviestas tada klebonavusio prel. Jono Kučingio. Grįžimui Lietuvon jis laukė jos išsilavinimo. Spėja, kad jam bus leista dirbti marijonų tvarkomoje didelėje Marijampolės parapijoje, padėti Vilkaviškio vysk. J. Zemaičiui tvarkyti vyskupijos dokumentus ir vesti susirašinėjamą su Vatikanu.

Čikagietis Liudvikas Kairys, OSI agentūros apkalintas kariniais nusikaltimais, balandžio 8 d. buvo išstremtas Vokietijoje. Šį pranešimą, remdamasis didžiąja Čikagos spauda, "Darbininko" gegužės 21 d. laidoje paskelbė Edvardas Šulaitis. JAV pilietybę iš jo buvo atimta 1984 m. Imigracijos teisės išstremimo nuostata pasirašė 1987 m. Tada prasidėjo ilga apeliacija, pasiekusi net ir aukščiausiąją JAV teisimą, atsisakiusį peržiūrėti L. Kairio bylą. Jis buvo suimtas tik š. m. vasario 26 d. ir išvežtas į federacinį kalėjimą Kolorado valstijoje. Ten L. Kairiui buvo leista pasirinkti, kur jis norėtų būti išstremtas. L. Kairys pasirinko Vokietiją. Jam buvo išduotas specialus leidimas su vieno mėnesio Vokietijos viza. Pasak E. Šulaičio, išstremtas išapsigyveno Vasario 16 gimnazijos patalpose ir ten ketina darbuotis.

Brazilija

A. a. mjr. Vytautas Čemarka, vadovavęs Lietuvos karo aviacijos naikintuvų eskadrilei, š. m. sausio 17 d. mirė Itakeros valstijos ligoninėje, sulaukęs 92-jų metų. Velionis palaidotas Vila

Formozos kapinėse, apeigas atlikus kun. Aleksandrui Milašui. Laidotuvių išlaidas padengė ir gedulines Mišias atnašavo velionio globojęs kun. Juozas Šeškevičius. A. a. V. Čemarka, sulaukęs gilios senatvės, gyveno su seserėčia Olimpija Kizlauskaitė Sao Paulo priemiestyje Guainazes. A. a. Olimpija Kizlauskaitė, ji globojusi seserėčia, taip pat mirė kovo 12 d. Monte Ararato ligoninėje. Velionė, sirgdama ilgą laiką, sulaukė 80 metų. Ją Via Alpinos kapinėse palaidojo apeigas atlikęs kun. Petras Rukšys, SDB. Velionė, kilusi iš Kudirkos Naumiesčio, Brazilijon atvyko 1949 m. su dėdes a.a. mjr. V. Čemarkos šeima iš Kempteno DP stovyklos Bavarijoje.

Australija

Melburno lietuvių biblioteką išplėtė ir sutvarkė jai vadovaujantis vilnietis visuomenininkas Juozas Mikštas, kūrybinius prozos ir poezijos bandymus, pradėjęs Lietuvoje, dabar tęsiantis Australijos lietuvių spaudoje ir vietiniuose Australijos lietuvių almanachuose. Biblioteka dabar turi 14.000 gražiai sukatologuotų knygų. Amžiaus aštuoniasdešimtmečio proga literatas ir poetas J. Mikštas buvo pagerbtas Melburno klubo salėje susirinkusių kviesinių svečių. Sukaktuvininko laukė apie 60 už vaišių stalų susėdusių lietuvių. Malda sukalbėjus Melburno lietuvių kapelionui kun. dr. Pr. Daukniui, buvo iškelto taurės šampano ir sugiedota "Valio, valio". Pagerbtuviams vadovavo ir gausius sveikutėlius tvarkė Vincas Ališauskas. Sukaktuvininkai turėtų artimiausiu metu rasti iš Adelaidės atsiųstas ALB krašto valdybos pirm. Viktoro Baltučio sveikinimas. Mat jiedu, atvykę Australijon, privalomą darbą sutartį kartu atliko anglies kasyklose Yallourne. Šį sveikinimą su jaunesnių dienų prisiminimais perskaitė Ernīs Muceniekas.

Lenkija

Vasario šešioliktiesios deimantinė sukaktis Varšuvoje buvo paminėta Lenkijos lietuvių draugijos būstinėje. Minėjimas susirinko nemažas būrelis Varšuvoje gyvenančių lenkijos lietuvių. Tarp jų buvo dail. Stasys Eidrigėvičius, Lietuvos ambasadorius Dainius Junevičius, lietuvių reikalų gynėjas Vidmantas Povilonis su žmona Veronika, pasižymėjusia lietuvių liaudies dainų atlikėja, ir ELTOS korespondentas Algimantas Degutis. Minėjimą įvadiniu žodžiu pradėjo dr. Bronius Makauskas. Apie Vasario šešioliktiesios reikšmingą sukaiki kalbėjo Lietuvos ambasadorius D. Junevičius ir V. Povilonis. Gražiomis liaudies dainomis programon įsijungė sol. Veronika Povilonienė. Varšuvos lietuvių Vasario šešioliktiesios proga sveikino ukrainiečių ir slovakių atstovai. Minėjimas baigtas šeiminkų paruošta vakariene.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštečių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Pristato jūsų artimesiems maisto produktų siuntas, sudarytas Lietuvoje. Gavus jūsų čekį, produktai bus pristatyti nuo 5 iki 14 dienų.

SIUNTINYS nr. 2			
Miltai	10 kg	Pupelių kava	500 gr
Cukrus	10 kg	Arbata	200 gr
Kumpis rūkytas	3 kg	Šokoladas	500 gr
Dešra rūkyta	3 kg	Majonezas	400 gr
Sviestas	1 kg	Sprotai	5 dėž.
Sūris olandiškas	1 kg	Aliejus saulėgrazų	2 l
Manų kruopos	2 kg	Kiaušiniai	20 vnt.
Lazdyno riešutai	1 kg		
Apelsinai	2 kg	Kaina	\$105.00

SIUNTINYS nr. 3			
Miltai	10 kg	Dešra	2 kg
Cukrus	10 kg	Razinos	2 kg
Ryžiai	10 kg	Džiuvintos slyvos	1 kg
Makaronai	5 kg	Mielės	100 gr
Kruopos	3 kg	Alyva saulėgrazų	2 l
Manai	2 kg	Kiaušiniai	10 vnt.
Sūris lietuviškas	2 kg	Kaina	\$92.00

Pagal galimybes bus parinktos kuo geresnės kokybės prekės. Kainos gali keistis dėl Lietuvos rinkos kainų. ŽIURĖTI PAGRINDINĮ SKELBIMĄ 4 psl.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki 3%
santaukas 2.50
kasd. pal. taupymo s-ta 2%
90 dienų indėlius 4.50%
1 m. term. indėlius 5.50%
1 m. term. ind. mėn. pal. 5.00%
3 m. term. indėlius 5.75%
5 m. term. indėlius 6.75%
RRSP ir RRIF (pensijos) 3%
RRSP ir RRIF 1 m. 5.50%
RRSP ind. 3 m. 5.75%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 6.75%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12.50%
nekiln. turto pask. 1 m. 7.25%
nekiln. turto pask. 3 m. 8.50%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauką dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

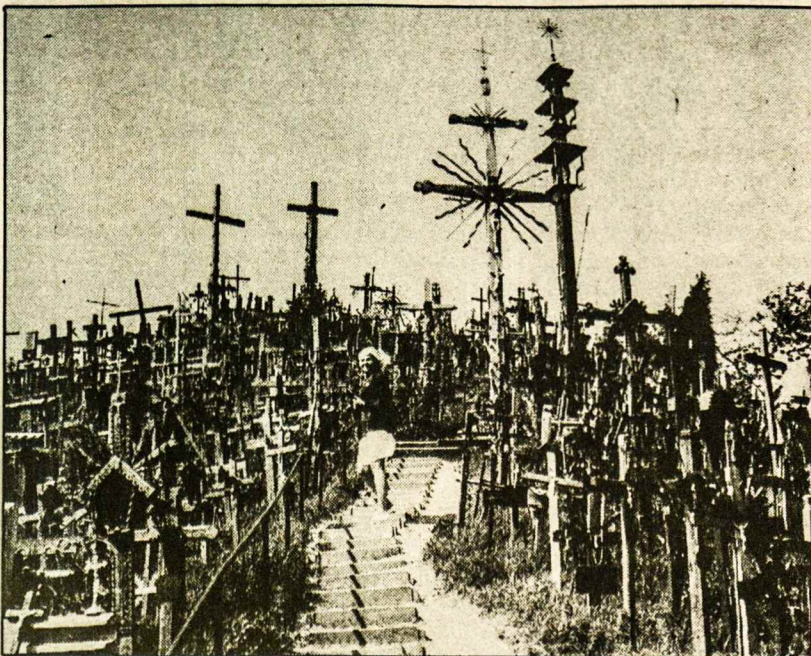
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ pirmoji lietuvių agentūra Kanadoje KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas.
\$1.20 kg laivu arba \$7.00 už kubinę pėdą.
\$4.00 kg oro linija.

Siuntinių pristatymas laivu ar lėktuvu į vieną adresą iki 50 kg tik **\$14.00**
Pervedam JAV ir Kanados dolerius ... **4% plus pristatymas**
Siunčiant virš \$2,000.00 tik **3% plus pristatymas**

* Skambinkite dėl mūsų kubinių pėdų dežių
* Pristatysiu siuntinius į Lietuvą, pranešim telefonu
* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Telefaksu patarnavimas
* Atveždami siuntinius galite atnešti išvejojus spausdintas lietuviškas knygas

Kiekvienas siuntinys yra apdraustas \$100.
Galima apdrausti papildomai.
Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite: Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai (416) 632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpinkai ... (416) 822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaitai (519) 773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French (416) 871-1799
Genė ir Vytaas Kairiai, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ont. L8E 5A6
Tel. (416) 643-3334 FAX (416) 643-8980

Patraukli turistų lankymo vietovė – Kryžių kalnas, netoli Šiaulių

LEDAS REFRIGERATION AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Taisau ir įvedu visų rūšių

- Namų ir automobilių vėsinimo sistemos • Šaldytuvus, šaldymo sistemas
- Elektrines voryklas, indų plovimo mašinas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus • Atlieku įvairius vandentiekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui

PAGE 370-3539 arba tel. 533-6310 Toronto
(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

DOVANA IR PARAMA ARTIMIESIEMS LIETUVOJE

VAISTAI – pristatome įvairių rūšių Vakarų Europoje gaminamus vaistus.
(Jei žinomas vaistų pavadinimas – receptai nereikalingi).

MAISTAS – siuntinys no. 11. Praktiškas ir įvairus:

2 litrai valgomoios alyvos, 2 sv ryžių, 2 sv makaronų, 1 stiklinė
tirpstančios kavos, 4 sv cukraus, 1 sv sūrio, 1 dėž. saldinių, 1 dėž.
biskvitų, 2 sv pupelių kavos, 2 sv geriausios dešros arba salami,
4 dėž. konservuotos mėsos. Siuntinio kaina – \$140.

DRABUŽIAI – puikus vyriškas arba moteriškas nertinis, palaidinukė
arba vyriški išieginiai marškiniai, speciali suknelė medžiaga,
vyriškas arba moteriškas sportinis kostiumas.

Siuntinio kaina – \$270.

PARDUODAME – OPTIMA (elektroninės) rašomąsias mašinėles su
lietuvišku šriftu. Su pristatymo išlaidom – \$300.
Rašomoji juostelė (cartridge) – \$8.

Klaidų atitaisymo juostelės (5) – \$18.

Pervedame palikimus į Lietuvą arba į kitus kraštus pageidaujama
valluta bei atliekame finansines ir bankines operacijas.

Z. Juras & V. Juras / Baltic Stores & Co.,

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, ENGLAND

Tel. 081 460 2592 FAX 081 318 7643

“Baltijos kraštų lankytojai neišvengs nepatogumų”

Tokia antraštė buvo išspausdintas straipsnis “The Toronto Star” š. m. birželio 12 d., šeštadieniniame turistiniame priede. Lucy Izon parašytas reportažas iš Vilniaus, iliustruotas didele Kryžių kalno nuotrauka, skirtas jaunesniam keliautojui.

Paminėjus neseniai atgautą Baltijos kraštų nepriklausomybę po 50 metų gyvenimo Sov. Sąjungos apimtyje, autorė pasidžiaugia, kad nuo praeitų metų spalio mėn. Vilniuje šiomis dienomis pagaliau vėl įjungtas karštas vanduo. Deja, trečdalis miesto jo dar neturi, o autorės viešbutis kaip tik yra tame trečdalyje...

Kelionę per Baltijos kraštus autorė pataria pradėti iš pietų į šiaurę (per Lietuvą, Latviją į Estiją). Keliaujant Lietuvoje per Lenkiją galima ilgokai užkliūti prie sienos.

Tačiau kuo toliau keliaujama į šiaurę, tuo geresni turistiniai patarnavimai. Dulkėtuose, nuskurusiųose miestuose matosi galimybių atgauti nuostabų savo grožį.

Nors sunku rasti bet kokios informacijos bei stokojama pigių nakvyniečių, maisto ir kitko kainos labai prieinamos. Pvz. taksiu pervažiuoti visą Vilnių kainuoja \$1, autobusu – 2 centai. Vidutinė pietų kaina – \$2, o vietinis alus kainuoja tik 30 centų.

Praeitą vasarą Vilniaus Vingio parke buvo pastatytos rusų kariuomenės palapinės, kuriose apgyvendinta 150 jaunų turistų. Nakvynė kainavo \$3 vienai nakčiai. Pigių nakvynių įrengimas jaunimui planuojamas dar septyniose vietovėse. Atsidarę ir informacijų biuras jauniems turistams. Jis yra netoli Vilniaus trau-

kinių ir autobusų stoties, Kauno g. 510, tel. (3702) 260 606.

Autorė mini ir turistinį biurą “DJL Concept Tours” (tel. 731 922). Šios įstaigos tarnautojai kiekvieną dieną 2.30 v.p.p. aprodo turistams Vilniaus senamiestį. Kaina – \$10, bet studentai ir jaunimas gauna 50% nuolaidą.

Pusės dienos ekskursija į Trakų pilį, gražiame ežerų rajone 28 km nuo Vilniaus, kainuoja \$20 JAV. įskaitant ir pietus. Visos dienos ekskursija į antrą didžiausią Lietuvos miestą Kauną, kur galima aplankyti ir įdomų “Vilnių muziejų” kainuoja \$40 JAV.

Autobusai brangesni už traukinius, bet susisiekimas jais greitesnis. Iš viso susisiekimas labai pigus, pvz. važiuoti iš Vilniaus į Latvijos sostinę Rygą kainuoja mažiau nei \$5.

Prieš išvykstant šiaurėn, autorė pataria apžiūrėti Kryžių kalną pre Šiaulius. Tai esą vienas Lietuvos piligrimų kelionių pagrindinių tikslų. Katalikai pradėjo statyti kryžius ant kalnelio prieš šimtmečius. Nors kryžiai buvo bent keletą kartų nuversti, žmonės juos atstatė, ir dabar toje vietoje stovi šimtai tūkstančių kryžių.

L. Izon toliau pateikia šiek tiek informacijos apie Latvijoje ir Estijoje esančias pigesnes nakvynės vietas bei informacijos centrus jauniems keliaiviams. Ji taip pat rekomenduoja dvi knygas: “Rick Steve's The Baltics and Russia” (autorius Sam Watson) ir “Scandinavian and Baltic Europe on a Shoestring” išleista “Lonely Planet” spaustuovės.

Į Baltijos kraštus keliaujant patartina pasiimti patogius batus, pirmosios pagalbos vaistų ir reikmenų rinkinį, kišeningą lemputę ir JAV dolerių – vieno dolerio banknotų. Tik didžiausi viešbučiai priima kredito korteles, o kelionių čekius sunku iškeisti. Geriausiai keliauti su JAV doleriais – grynais pinigais, užbaigia straipsnį L. Izon. lbk

Toronto “Šatrijos” tunto vyr. skautų iškylų metu 1993 m. birželio 18 d. sesės po įžodžio pasipuodusios mėlynais kaklaraisiais. Iš kairės: Kristina Sakutė, Ramunė Gaizutytė, Indrė Viskontaitė, Vaiva Uderytė, Daina Batūraitė, Alenutė Skrinkaitė, Lina Paulionytė, Adrijana Karkaitė
Nuotr. G. Paulionienės

Į LS seserijos vyr. skautų šeimą 1993 m. birželio 18 d. Toronte įsijungusios sesės. Iš kairės: Dana Gudelytė, Nijolė Ruslienė, Ramona Yčienė, Žibutė Ignatavičienė, Dana Sakienė, Liucija Kaminskiene, Vida Tiri-
lienė, Loreta Kamaitienė
Nuotr. G. Paulionienės

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 850,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

R I B O T A S L A I K A S

LIETUVA SUMAŽINTA KAINA

\$1315

skrydžiai
iš Toronto **JUNE 16 -**
SEPTEMBER 1 į Vilnių ar
Kauną

Nepraleiskite šios ypatingos progos!
Skriskite Finnair per vieną dieną į Helsinkį,
iš ten tuoj pat į Rygą. Po to neilga kelionė autobusu
į Kauną ar Vilnių.
Šis pasiūlymas – tik naujai užsiregistruojantiems. Pilnas
sumokėjimas rezervuojant vietą. Atsisakius pinigai negraž-
inami. Jokių prailginimų. Kai kurie apribojimai aptariami.
Minimumas 7 dienos, maksimumas – vienas mėnuo.

SKAMBINKITE SAVO KELIONIŲ
BIURO AGENTUI AR

1-800-461-8651

TORONTO (416) 222-0740

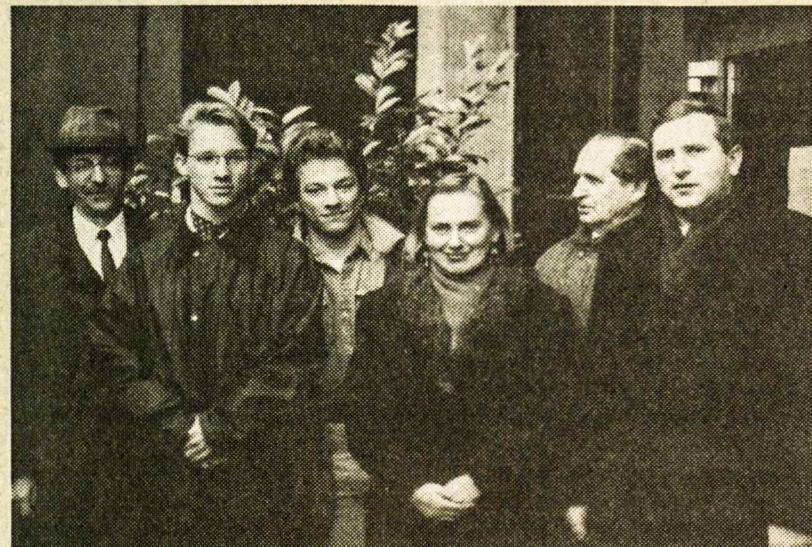

FINNCHARTER LTD.

FINNAIR SKYRIUS

Asmeniui du lagaminai-
nemokamai

Skrydžius savo draugams ar giminėms iš Lietuvos taip pat galite užsakyti.
Tik paskambinkite mums dėl kainų ir informacijos.

Praeitais mokslo metais Lietuvos švietimo darbuotojai aplankė Vokietijos Willibald'o gimnaziją. Iš kairės: tos gimnazijos mokytojas Drechsler, du mokiniai, Nijolė Čiučiulkiene, Kauno jėzuitų gimnazijos vicedirektore, Eichstaett'o miesto burmistras Sebastian Herrmann ir kun. Algis Baniulis, SJ, Kauno kunigų seminarijos rektorius ir jėzuitų gimnazijos direktorius. Už viešnagę atsiligindami, šie vokiečiai lankėsi Kaune, susipažino su jėzuitų gimnazija bei kitomis švietimo įstaigomis

VILNIUS

Pamėgink teikti pirmenybę mūsų vidurvasario pasiūlomoms ir taupymui!

Išskridimai liepos 15 ir rugpjūčio 5 – grįžimai rugpjūčio 4, 11, 18 ir rugsėjo 1 dienomis

tik **\$1,109** plius mokesčiai.

Savaitiniai skrydžiai, ilgesnė trukmė, atviri bilietai ir vienos krypties kelionės galimos už

pačias žemiausias kainas!

Skirkit pirmenybę mūsų puikiausiomis kainoms...

Iškvieskite savo gimines iš Lietuvos...

Daugiau informacijų teikia:

(416) 882-5470 arba 1-800-661-1236

Dėl užsakymų kreipkitės į savo kelionių biurą.

EDERSEN world tours

Parama Kauno jėzuitų gimnazijai

K. BARONAS, Vokietija

Eichstaetto vokiečių gimnazija ir toliau finansiskai remia Kauno jėzuitų gimnaziją ne tik pinigais, bet taip pat paremdama mokinius ir jų tėvus drabužiais, maisto siuntiniais.

Bavarijos Eichstaetto dienraštis "Eichstaetter Kurier" birželio 16 d. pranešė, kad Sekminių proga kauniečius aplankė vokiečių atstovai, norėdami susipažinti su Kauno gimnazijos būkle, patys pamatyti klases, mokinius, visą aplinką. Be mokytojų D. Eichner ir K. Hermann išvykoje dalyvavo miesto burmistras S. Hermann su žmona ir dviem vaikais.

Eichstaete jie gavo kelionei nemokamą autobusiuką, tad ji galima buvo pakrauti mokinių dovanas – knygas, tėvų siuntinėlius. Dienraštis skundžiasi, kad, nežiūrinti pasikeitimų Rytų Europoje, sienos perėjimas priminė socialistinius laikus.

Svečiai pastogę rado Kauno kunigų seminarijoje bei pas mokytoją Nijolę Čiučiulkiene. Dienraštis pažymi, kad vokiečiai lietuvius buvo priimti labai nuoširdžiai, vaišinami lietuviškais skanėstais. Svečiams buvo paskirtas vienas vokiškai kalbantis jėzuitas, kuris supažindino atstovus su 200 tūkst. gyventojų Kauno miestu.

Manding, svečių dėmesys buvo nukreiptas į jėzuitų gimnaziją, šiandieną turinčią 700 mokinių. Vokiečiai turėjo progą dalyvauti pamokose, lankyti visas klases. Su pasididžiavimu lietuviai rodė vokiečiams, kur buvo panaudoti jų pinigai. Ta proga Eichstaetto gimnazijos mokytojai, direkt. kun. Alg. Baniulius, SJ, įteikė 4,200 markių dovaną patalpų atnaujinimo reikalingoms. Svečiai pastebėjo vokiškų vadovėlių, atlasų, sportinių įrankių trūkumą. Būtinai yra telefaksas

susijungimui su Vakarų pasauliu. Noras mokytis gimnazijoje yra labai didelis, tačiau iš 200 paduotų prašymų galima buvo patenkinti tik 40.

Laikraštis toliau rašo, kad vokiečius priėmė Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius. Vokiečiai aplankė ir Kauno miesto burmistrą.

Neaplenkta buvo ir Lietuvos sostinė. Vokiečiai aplankė arkikatedrą, atnaujintą Šv. Kazimiero šventovę, kuri buvo paversta ateizmo muziejum. Vaziuojant Kauno–Vilniaus autostrada, Eichstaetto burmistras S. Hermann sustojo kaime, kuriame jis buvo sunkiai sužeistas 1944 m. kare.

Pėsčiųjų zonoje vokiečiai pastebėjo švarą, tačiau kartu perdėtą moterų eleganciją ir vargą kaimuose.

Atsisveikinę su Kaunu, vokiečiai prižadėjo ir toliau visom galimom priemonėm remti gimnaziją bei vargstančią lietuvių tautą.

PASTABOS IR NUOMONĖS

Ar Lietuvos kančių istorija bus be autoriaus?

Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba neseniai išsiuntinėjo raginimą aukoti "Lietuvos kančių istorijos" išleidimui. Jos nustačius 16-17 tomų, kurie bus išleisti per ketverius metus. Kai nuos du šimtai tūkstančių dolerių. Paaukoję 250 dol. ar daugiau gaus "visus išleistus tomus".

Visa tai gražiai skamba, bet nepasakoma, vieno svarbaus dalyko: kas bus šios "Lietuvos kančių istorijos" autorius ar redaktorius? Tiesa, anksčiau buvo minimos kelių istorikų pavardės, bet dabar, raginant istorijos išleidimui aukoti, turėtų būti aiškiai pasakyta ne tik tai jos pavadinimas, bet ir jos atsakin-

Vilniuje Šv. Apaštalo JOKŪBO ir PILYPO šventovė, tebeatstatinėjama po kelių dešimtmečių ateistinio niokijimo, paminėjo pirmąsias atšventinimo metines. Pamaldas laikė vysk. JUOZAS TUNAITIS ir Tevas JONAS DOMININKAS GRIGAITIS, OP, šios šventovės rektorius

gi redaktoriai ar autoriai, nes juk niekas neperka veikalo pagal jo pavadinimą, nesidomėdamas jo autorium. Siūlymas knygą pirkti, nepasakant autoriaus, yra pasijuokimas iš pirkėjo.

Neaišku, kodėl taip elgiasi Pasulio lietuvių bendruomenės valdyba? Gal ji baiminasi, kad su šios istorijos leidimu neat-sitiktų taip, kaip neseniai pasibaigę pastarųjų laikų Lietuvos istorijos ruošimas. Jei taip būtų, tai reikėtų, kad PLB valdyba nesitiktų, kad lietuvių visuomenė šią istoriją priims išskęstomis rankomis, jei ji paskelbtų jos rengėjų pavardes, ir todėl nori, kad ją žmonės įsigytų "kaip katę maiše".

Iš tikro, PLB valdyba, skelbdama aukų sąrašą šiai istorijai išleisti, turėjo paskelbti ne tik tai jos autorių, redaktorių ir bendradarbių pavardes, bet ir keliomis eilutėmis plačiau apie juos papasakoti, nes išvijoje mažai žinomi dabartiniai Lietuvos istorikai bei kiti šios srities specialistai. Todėl keli žodžiai apie juos padėtų geriau įsivaizduoti, kas šią istoriją rengia ir yra atsakingas už jos objektyvumą.

Kaip matyti iš šios istorijos paskelbto turinio, joje bus aprašyti pastarųjų penkiasdešimt metų įvykiai Lietuvoje, apie kuriuos dabartiniai Lietuvos istorikai iki šiol mažai žinojo arba daugiausia žinojo iš sovietinės propagandos, kuriai ji buvo priversta tarnauti. Dabar jiems šių įvykių "Lietuvos kančių istori-

joje" nušvietimas, jų svarbumo nustatymas bei pavaizdavimas konteksto, kuriame jie vyko, bus naujas ir nelengvas uždavinys, ypač kad tai numatyta atlikti per trumpą ketverių metų laikotarpį.

Be to, greičiausiai dar ne visais dokumentais jie galės pasinaudoti, nes taip greit jie visi negali būti sukaupyti ir prieinami. Todėl šią "Lietuvos kančių istoriją" reikės laikyti pirmuoju bandymu aprašyti Lietuvos kančias. Jos išleidimas bus geras darbas ta prasme, kad bent dalinai bus sukaupyti žinomi faktai ir užregistruoti ateičiai.

Juozas Vitėnas

Metinė "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 110 dolerių vienuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Užvenčio Monika

Partizaninių kovų epizodai Žemaitijoje

ANTANINA GARMUTĖ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Bunkeriuose, žibalinės lempos šviesoje, mašinėlė rašė straipsnius, atsišaukimus, redagavo ir spausdino stambų mėnesinį leidinį "Malda girioje".

— O kas atsitiko "Vaidenei"? Ar ją tuomet partizanai išvadavo?

— Pranešiau jiems, kaip buvo prašyta, bet vyrai suprato, kad tai provokacija, todėl nelindo į spąstus.

Iš apygardos štabo Monika perėjo į Šatrijos rinktinę. Nešiojosi ginklą vokiška dešimtšūvė. Toliau rūpinosi spauda. Patį rašė vedamuosius ir proginius straipsnius. Palaikė kovotojų dvasią, žadino laisvės viltį, demaskavo nešvarius priešų kėslus ir darbus.

— Buvo Luokėje toks sribas Maksimovas, Volodžiuku vadinamas. Jis ėjo per kaimus ir, apsimetęs partizanų, juodus darbus dirbo. Mes įspėjome žmones savo spaudoje. Paskiau patys bolševikai jį nuteisė lageriui.

Raudgirių partizanai, sėdi iš kairės: LABANAUSKAS, ŽEMAITIS, IGNAS KYBARTAS, neatpažintas; stovi: JONAS BARTKUS, BRONIUS ALŪZAS ir AUDRIUS KMITA

Spaudos darbai

Vasarą Monika gyveno lauko ir miško slėptuvėse, o žiemą – žmonių sodybose.

— Dažnai dienodavau Barvydžiuose. Visas kaimas apie tai žinojo, sergėjo nuo pašalinių akių. Tai buvo pasisventę žmonės: išlaikė, maitino, rūpinosi.

— Kai vyrai išeidavo į žygius, aš likdavau. Leidau "Maldą girioje". Su broliu retkarčiais pasimatydavau. Namuose nesilankiau. Brolis išėjo partizanauti 1951 m. spalio mėnesį.

Jaunai redaktorei daug vertingų partizaninės spaudos leidybos žinių suteikė Šatrijos rinktinės vadas – "Vėtra" – Liudas Rekašius, turėjęs dalininko-grafiko gabumų. Monika Alūzaitė pradėjo leisti atnaujinimą "Kovojantis lietuvis".

Okupacija tęsėsi. Liejosi geriausių tautos vaikų kraujas. Monika pasiaukojančiai dirbo jai pavestą darbą. Tyliai. Kantariai. Žemaitiškai.

— Ar sunku buvo?

— Kaip čia pasakius... Sunkiausia, kai pradėjo žūti kovos

Pirmoji auka Žemaitijoje – partizan V. JOKUBAUSKAS, kilęs nuo Balvydžių

draugai. Pirmasis iš mūsų krito "Antanas". Žuvo "Žentas". "Bagdonas" su žmona. Kiti.

— Gal prisimenat jų pavardes?

— Vadinomės tik slapvvardžiais. Tikrais vardais ir pavardėmis aš nesidomėjau. Partizanai pristatydavo straipsnius. Redagavau ir kitiems padedant leidau du laikraščius. Aktyviai platinu mūsų spaudą Vincė Vaičkutė – "Viesula" iš Užvenčio. Ją pažinojau anksčiau. Draugų žūties vertė mus dar labiau susikaupti, susitelkti, apgalvoti kiekvieną žingsnį, darbo ir gyvenimo prasmę. Pergalė vis tiek tikėjome.

Savo spaustuvelę Monika Alūzaitė įsirengė Telšių apskrityje Lauko Sodos kaimo nuošaliame vienkiemyje. Išvykus draugams į žygį, bunkeryje po grindimis liko viena Monika. Aušo speiguota 1952 metų gruodžio 23 diena. Artėjo Šventos Kalėdos. Iš pat ryto mergina jautė keistą nerimą. Išlipo į viršų. Pažvelgusi pro langą pamatė: sribai ir kareiviai supa sodybą. Kokie 25, su išdaviku. Ji išsoko į bunkerį, apipylė benzinu ir sudegino dokumentus. Bunkerį apsupo atvesti priešai.

Mirties nebuvo

— Pasiduok! Arba nušausim! – suriko viršuje.

"Nesulauksit!" – pasakė greičiau sau negu jiems partizanė ir paėmė į rankas ginklus – automatinę dešimtšūvę ir pistoletą. Į bunkerio angą priešai paleido ugnį. Partizanė atsakė tuo pačiu. Monika žinojo, ką darys. Ji iššaudė visus dešimtšūvės šovinius. Paskui užsimovė ant kaklo Rožinį. Persirinkinėjo. Kad suvirpėjusi ranka

neprašautų pro šalį apžiojo pistoleto vamzdį ir nuspaudė gaiduką. Kulka išėjo netoli kairiosios akies, nukirto nervą, kliudė kaukolės kaulą kaktoje. Mirties dar nebuvo...

Stribų atvartyta sodybos šeimininkė įlipo į bunkerį. Partizanė buvo be sąmonės. Moteris apavė ją kojine. Stribai įkėlė Moniką į vežimą. Užmetė kareivišką milinę. Vežė uždengtą, kad žmonės neatpažintų. Blogi darbai dangstomi, jei ne nakties tamsa, tai nors pigia atėjūnų milinė.

Telšių ligoninė. Po paros Monika atgavo sąmonę. Neapsakomai skaudėjo galvą ir gėlė visą kūną. Ją akylai saugojo. Tuoj pat prisistatė keli tardytojai. Pasipylė klausimais:

— Kur brolis? Pasakyk, kur jų bunkeris? "Kur "Žemaitis"? — Neatsimenu...

Kapitonas JUOZAS ČEPONIS – "TAURAGIS". Kęstučio apygardos Žebenkskės, vėliau Vaidoto rinktinės vadas. Susisprogdino apsuptyje bunkeryje. Slapta palaidotas Raseinių kapinėse. Nuotrauka iš Irenos Čeponienės-Ignaitienės archyvo Toronte

Jai daužė kojas, purtė, nežmoniška keikėsi.

— Baisi buvo toji tikrovė, bet kito kelio man jau nebuvo. Ką daryti? Ką gi man dabar daryti? Ir sugalvojau...

O išdidus, pasipūtęs kaip gaidys kareivis žingsniavo po palatą, garsiai skaitė rusiškus laikraščius.

Kokia yra drąsos sudėtis? Šventas užsispyrimas. Teisybės žinojimas. Ryžtas. Be abejonės, ir visapaimantis meilės ir pasiaukojimo Tėvynei jausmas. Viso to Monikai netrūko.

Prie jos lovos stovėjo taburetė. Per pietus ant jos padėjo lėkštę manų košės. Lėkštėje buvo pigaus metalo šaukštas. "Jeigu mano gyvybė reikalinga priešui – mąstė Monika, – aš privalau ją sunaikinti!" Pasirinkinėjo: mirtis ar išdavystė

išsprendė savaime. Kai kapreivis nusisuko, Monika paėmė šaukštą, pakiso po antklodę ir nulažė. Nulaužtas galas buvo aštrus, jos sumanymui tiko. Palaukė, kol kareivis vėl apsisuko eiti į kitą palatos galą. Tuomet greitai nuplėšė tvartį nuo galvos ir aštrų šaukštą kotą giliai įmeigė į žaidą. Jautė, kad temsta sąmonė, bet rankos instinktyviai žudė save. Pagaliau viskas nutolo.

Mirties nebuvo. Savo sprendžiamuoju balsu Likimas tarė: NE! Tu gyvensi, Monika, savo numylėtai Lietuvai. Kentė! Sujudo sargyba. Atbėgo kiti – dabar jau gelbėtojų togomis apsišautė – tardytojai. Švelnūs, malonūs. Užverbuoti stengėsi, paleisti į laisvę žadėjo. Tik išduok brolį. Tik pasakyk, kur vado "Žemaičio" bunkeris... Jų pastangos nuėjo veltui, Monika buvo kieta kaip akmuo ir tvirta kaip žemaičių žemės ažuolas. Jos ir nesulaužė.

Baisios tardymų dienos

Šis tas pasikeitė Monikos aplinkoje. Jai leido sustiprėti. Apgydė. Ligoninės personalas jau galėjo parodyti jai dėmesį. Jos atmintyje išliko viena labai gera gailėstingoji seselė (dabar gyvena Vilniuje). Ji pašnibždėjo jai labai svarbią žinią: ligoninėje mirė sužeistas Šatrijos rinktinės vadas "Vėtra" – Liudas Rekašius. Jis, išduotas tą pačią gruodžio 23 dieną, atsišaudydamas atvirame lauke, buvo sunkiai sužeistas. Neišgyveno. Malonioji seselė atnešė Monikai pieštuką ir popieriaus, buvo jai švelni ir atidi.

Iš Telšių ligoninės Monika perkėlė į Šiaulių kalėjimo ligoninę. Dar truputį apgydė, pradėjo vėl enkavedistinių tardymų košmarus. Tardė daugiau nei vienerius metus. Baisios tai buvo dienos. Nenori Monika nei kalbėti apie tai. Jai gaila kitų ten pakiuviusių moterų: kenčiančios, sudaužytos, mėsos gabalais paverstos, jos negalėdavo nei gulėti, nei sėdėti. Klūpojo tos kankinės tarsi dangaus nusitvert norėdamos. Apvaizda – ir daugiau niekas kitas – palaikė jų dvasią. Bet dažniausiai silpną gyvybę giją nutraukdavo mirtis.

Monika nebijojo mirties. Anot tardytojų, šita pasiutėlė paties velnio nebojo. Budeliai nesuprato, kad ši mergaitė tvirta ir drąsi teisybės žinojimu. Ji tikėjo Lietuva: vistiek išauš diena, kai Tėvyne bus laisva! Bus! Istorija negali grįžti į

akmens amžių. Istorijos logika geležinė.

Brolio neišdavė

Žmoguje glūdi jo tautos genai ir savybės. O kiekvienas bolševikas įkūnia savo dievą – Raudonojo slibino azijietišką klastą.

Moniką užverbuoti buvo griebtasi kitų būdų. Į jos kambarą paguldė peršautu subintuotu klubu partizanų "ryšininkę". Pavardė – Antanina Antanavičiūtė. Nuširdi, draugiška. Pasakojo kaip pardavinėdavusi žinias partizanams. Nurodė takus ir kelius. Ji aktyviai įkalbinėjo Moniką bėgti iš ligoninės. "Bek, – sakė, – matysi – pavyks!" Monika ja patikėjo ir ryžosi šiam žingsniui.

Pasimeldė. Ir dar sykį pabandė šaukti laimę vardu.

Iš ligoninės išspruko be didesnių kliūčių. Nusigavo apie 300 metrų. Staiga privažiavo kariškas "vilkiukas", ir saugumiečiai paslaugiai įsikėlė bėgė.

Vėl tardymai. Tie patys reikalavimai: išduoti brolį – "Bedalį" ir partizanų vadą V. Montvydą – "Žemaitį". Kaip tu atlaikėi tų kančių laviną, Monika? Kas suteikė tau protėvių stiprybę?

Laikas tarsi nebeteško savo galios. Tu supratai, kokie laikiniai yra okupantai mūsų žemėje. O jų tarnai, kankinantys tave, gyvi lavonai.

Monika laimėjo šią nelygią kovą. Ji neišdavė. (Bus daugiau)

Maloniai kviečiame naudotis naujos lietuviškos įstaigos

GINTARAS EXPRESS

paslaugomis

Padidėjus transporto išlaidoms naujos paslaugų kainos:

DĖŽĖS: 1,5 kubinės pėdos \$1.00
3 kubinės pėdos \$2.00

Siuntiniai į Lietuvą laivu:

mūsų ir taip pat jūsų dėžėse
1 kubinė pėda \$7.00
arba 1 kg \$1.20

Siuntiniai į Lietuvą lėktuvu:

1 kg \$4.50
Garantuojamas greitas pristatymas – iki 14 dienų. Siuntinių pristatymas į namus, iki 50 kg arba 5 kub. pėdų, atsiunčiant kvitą su gavėjo parašu \$14.00
JAV arba Kanados dolerių pasiuntimas su pristatymu į namus 4%+\$14.00

Visi siuntiniai apdrausti be papildomo mokesčio Automobilių ir kitos įrangos persiuntimas.

Kelionės į Lietuvą nuo \$899.00

Kiti patarnavimai

Siuntiniai Toronto mieste iš namų paimami nemokamai. Garantuojame greitą ir sąžiningą patarnavimą.

Lietuviai pas lietuvius.

Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge

Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422

Hamilton: Alfredas Zorkus, tel. (416) 522-9966

London: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751

Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9 (Prie High Park požeminės stoties).

Tel. (416) 604-4400,

FAX (416) 604-9748.

Atidaryta nuo pirmadienio iki

penktadienio nuo 10 v.r. – 7 v.v., šeštadienį nuo 10 v.r. – 4 v.p.p.

Atsiminimai, perėję polemikos ugnį

Antano Masionio "Ateitininkų dvasia nepalūžo"

A. TYRUOLIS

1985 m. "Draugo" dienraštyje Čikagoje buvo išspausdinti pedagogo ir visuomenininko Antano Masionio atsiminimai "Ateitininkų dvasia nepalūžo". Juose aprašytas Lietuvos moksleivių ateitininkų organizacijos uždarymas mokyklose, autoriaus, kaip studento, pastangos padėti nukentėjusiems moksleiviams ir jo paties nukentėjimas, likus išstremam į tėviškę, vėliau patekus į kalėjimą ir į kariuomenės teismą, kur buvo nubautas, kartu su keliais kitais ano meto ateitininkų veikėjais – kunigais ir studentais.

1992 m. "Ateities" leidykla išleido tų atsiminimų jau visą knygą, susidedančią iš trijų dalių: pirmųjų atsiminimų "Draugo" skiltyje, apolginio pobūdžio svarstymų ir gero pluošto kitų autorių atsiminimų, papildančių pirmąją atsiminimų dalį.

Knygos įvadu eina "Ateities" leidyklos vedėjo prof. Algio Norvilio straipsnis "Teišlieka mūsų praeities gyva". Tai lyg ir knygos recenzija, parašyta su mokslininko psichologiniu įžvalgumu. Jau patoj pradžioj rašoma: "A. Masionio atsiminimų paskelbimas "Draugo" atkarpoje 1985 metais išeiviją užklupo lyg perkūnas iš giedro dangaus. Jie iš karto tapo sensacija, patraukę visų dėmesį bei sukėlę nemažą diskusiją. Prie šio susidomėjimo, be abejonės, bus prisidėję ir autoriaus literatūriškai patrauklus pasakojimo stilius. Iš tiesų A. Masionis nepristato praeities vien faktų seka, o sugeba įtraukti skaitytoją į aprašomų įvykių eigą" (p.XI). Toliau primenama autoriaus drąsa šį reikalą kelti dargi tokiu metu, kai priešas galėjo pasidžiaugti disharmonija "buržuazinėje Lietuvoje". Šis požiūris betgi atkrinta, knygai pasirodžius po to, kai jau Lietuva buvo išlaisvinusi iš okupacinės priespaudos.

Vis dėlto būta abejonų, ar šios rūšies knyga iš viso reikėtų leisti, tuo būdu lyg ir atveriant praeities "skaudžią žaizdą". Šiuo reikalu prof. A. Norvilas rašo: "Šis vyresnės kartos nenoras kritiškai vertinti nepriklausomos Lietuvos laikotarpį didžia dalimi yra suprantamas. Nenuostabu, kad išeivis jautė pareigą šią suidealintą tėvynę saugoti ir ginti nuo visų pavojų. Kritiškesnis atsiliepiamas jam atrodė neleistinas, o kai kuriems gal net šventvagiškas. Kadangi režimo šalininkai sutapatino save su autoritarine Lietuva, jiems autoritarinės Lietuvos kritika tuo pačiu yra jų pačių ir draugų kritika, užtat giliai atgrasi, nemaloni" (p.XII).

Bene daugiausia dėl to atgrasumo ir užvirė nemaža polemika. "O vis dėlto tiesa turi būti pasakyta", toliau rašo knygos leidėjas, tuo pačiu pateisindamas jos atsiradimą. Tiesa turinti būti pasakyta dėl trijų priežasčių: dėl bent kokio nukentėjusiųjų moralinio atpildo, dėl atsakomybės istorijai ir dėl pačios tiesos esmės, nes "tiesos užslėpimas pakirstų viltį ateičiai ir nuslėbtų galimybę nemeluotai meilei" (p.XV).

Seno sodo obelys Lietuvoje 1993 m.

Koks gi buvo paties A. Masionio tikslas skelbti šiuos atsiminimus išeivijoje daugiau kaip po pusės šimto metų? Atsakymą randame jo paties prie atsiminimų pridėtame "Post scriptum": "Mano vienintelis tikslas buvo duoti medžiagos ateitininkų istorijai jų 75-rių metų jubiliejaus proga. Daugiau nieko" (p.66). Tad rūpėjo jam ne "kankinio vainiką" įsigyti, kaip teigė kai kurie oponentai, ir ne koks "atsiskaitymas" po daugelio metų.

Pirmojoje šių atsiminimų dalyje, kuri buvo spausdinta "Draugo" dienraštyje 1985 m. rugpjūčio 15 – spalio 2 d. (34 skiltys), skaitytoją gal ne tik domino, bet ir šokiravo tokie autoriaus pergyvenimai, kaip trėmimas į tėviškę etapą arba jo atsiradimas tame pačiame kalėjime, kur buvo įkalinti ir kai kurie žinomi ano meto lietuvių komunistai, kurie net tokį "himną" užtraukdavę: "Verst, griaut, kas supuvo, / Naują kursime Lietuvą, / Traktoriais išarsim / Ateitį jos garšią" (p.52). Katalikiškos ideologijos autoriui patektį į tokį sambūrį vis dėlto turėjo būti nemaža staigmena.

Būdami daugiausia asmeninio pobūdžio, A. Masionio atsiminimai apima palyginti neilgą, bet itin reikšmingą pradinį draudimo laikotarpį. Į savo atsiminimus jis yra įtępęs ir kai kurių kitų kolegų prisiminimus, pvz. į Varnių koncentracijos stovyklą išstremto tuometinio ateitininkų moksleivių sąjungos pirmininko Adolfo Damušio (tada Damaševičiaus) atsiminimų pluoštą. Keliolika kartų jis rėmėsi ir citatomis iš dr. J. Girmiaus knygos apie prof. Pr. Dovydatį. Bet svarbiausią jo atsiminimų papildymą bagažą sudaro trečioji knygos dalis "O vis dėlto būta ir kankinių", kur trumpesniais ir ilgesniais pasisakymais apimtas ir platesnis laikotarpis (draudimas nebuvo atšauktas iki pat 1940 m. "bolševikinės" okupacijos). Dėl sumažinto elgesio pažymio už slaptą veikimą daug kas nukentėjo, turėdamas kar-tais ieškotis kitos mokyklos, o gavęs dvejetą iš elgesio nebegalėjo į jokią kitą mokyklą įstoti.

Šioje atsiminimų dalyje pažymėtinas Antano Patacko dienoraštis, apimęs ištisus 25 puslapius (nuo 1930 m. rugsėjo 2 d. iki 1931 m. gegužės 9 d.). Tai autentiška istorinė medžiaga, išsaugota per tiek audringų metų. Čia randame dienoraščio autoriaus išpūdžius apie draudimo paskelbimą "Lietuvos aide", kad uždaromos "politškai visuomeninio pobūdžio organizacijos", taigi ir moksleivių ateitininkų. Toks valdžios žygis esąs neteisingas, kad ir moksleiviai, norėję išsiauklėti Kristaus dvasioje, buvę laikomi "politikieriais". Dienoraštyje nusiskundžiama, kad moksleiviai ateitininkai laikomi "krikščionių demokratų įrankiu prieš dabartinę valdžią" (p.180). Bet kartu ir guodžiamasi paaiškėjus, kad moksleivių ateitininkų veikimas, uždraudus viešai veikti, ne tik nesulpnėjęs, bet dar daugely vietų sustiprėjęs ir kad "jau ir patys tautininkai

Tautodailės paroda 1993 m. "Vilniaus" paviljone Toronte, susilaukusi labai gražių atsiliepimų. Nuotraukė tautiniai drabužiai ir juostos

abejoja, ar verta jiems toliau vartyti prieškatalikišką akciją" (p.189).

Antroji A. Masionio knygos dalis, pavadinta "Teisybės beiėskant", susijusi ne tiek su atsiminimais tikrąja to žodžio prasme, kiek su apolginio pobūdžio svarstymais bei tyrinėjimais, ypač atremiant oponentų pasisakymus dėl ankščiau paskelbtų atsiminimų. Polemika trukusi apie pusantų metų. Autoriui oponavę 22 asmenys, jį palaikę 14. Kritika neigė autoriaus faktus, jis pats buvęs traktuojamas neigiamai, netgi užgauliai.

Šioje knygos dalyje nemaža vietos skirta konkordato su Lietuva interpretacijai, kur įrodoma, kad moksleivių ateitininkų veikimo laisvę gynė konkordatas. Jame minimai Katalikų akcijai priklausę ir ateitininkai (akciją vykdė Katalikų veikimo centras). Nesuipratimas kilęs dėl to, kad į Katalikų veikimo centrą valdžia žiūrėjusi kaip į politinę organizaciją, kurią įsteigė krikščionys demokratai, netrukus po 1926 m. pasitraukę iš valdžios (p.76). Bet iš tikrųjų Katalikų veikimo centras buvęs įsteigtas dar 1919 m. Netgi "tarybinė" enciklopedija pažymėjusi, kad Katalikų veikimo centras tebuvo ideologinė, bet ne politinė organizacija.

Apskritai šioje knygos dalyje daugiausia vietos skirta atsakymams į oponentų teigimus (ypač p.81-93). Bet moksleivių ateitininkų organizacija, kartu su kai kuriom kitom mažiau reikšmingom, buvusi uždaryta ne pedagoginiais, bet partiniais (politiniais) sumetimais (p.92). Tam, kad ir netiesiogiai, pritaręs ir rašytojas A. Alantasis iš oponuojančios pusės, sakydams, kad nesą tikras, ar uždarymas buvusi "gera politika", nes tikslas buvęs "sustiprinti tautinės vienybės kryptį" (p.85). Pats draudimas nebuvusi vien švietimo ministerio iniciatyva, nors aplinkraštyje ir sakoma, kad švietimo ministerija "giliai įsitikinusi, kad moksleivių kuopelės yra žalingos mokymui ir auklėjimui" ("Švietimo darbas", nr.9, 1930). Bet įsitikinimas turėtų būti paremtas faktais, kuo pvz. moksleivių ateitininkų kuopelės buvo žalingos mokymui ir auklėjimui, sakysim, per visą ankstesnį dešimtmetį (nuo 1920 iki 1930 m.). Gal čia

"reikala sugadino" kokios kitos "politinės" kuopelės? Ar dėl to turėję visi nukentėti?

Dėl to šioje knygos dalyje ir teigiama, kad valdžiai buvę svarbu uždaryti ne tiek kitas organizacijas, kiek pačių ateitininkų kaip populiariausią ir gausiausią. Uždarymą laikome neteisingu, nes ateitininkai buvo atsiriboję nuo politikos. Palangos konferencijoje 1927 m. buvo paskelbta: "Ateitininkas, einas mokslo vidurinėje ir aukštesniojoje mokykloje, neturi teisės priklausyti prie jokios partijos" (p.98).

Moksleiviai ateitininkai nepaklusę aplinkraščio įsakymui ir toliau veikę už mokyklos sienų, nes buvę įsitikinę, kad įsakymas buvęs ne tik neteisingas, bet ir neteisėtas: neteisingas dėl minėto ateitininkų moksleivių apkalbinimo politine veikla, neteisėtas dėl konkordato nepaisymo.

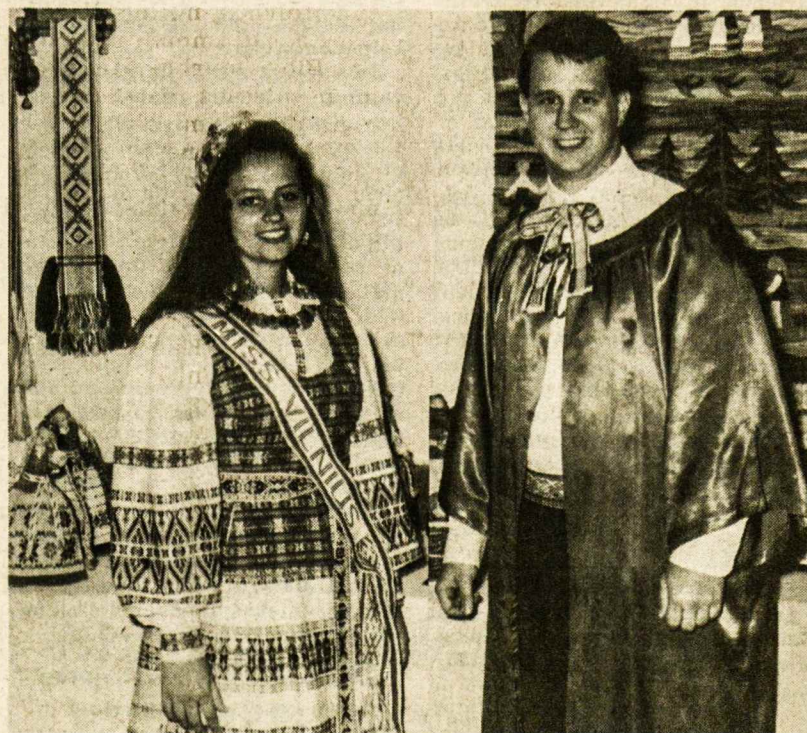
Po visų kitų svarstymų atsiminimų autorius randa, kad tuometinės valdžios nusistatymas prieš ateitininkus iš esmės buvęs susijęs su tam tikru baimės kompleksu. "Bijoję gerai išvystytos veiklos, vis augančios jų jėgos ir didelės katalikiškajai Lietuvos visuomenei, talkininkau-

jant katalikiškom organizacijom bei spaudai" (p.106). Be abejonės, nes tai jau įeina į bendrąją tuometinės valdžios kritiką ir mažiau siejasi su specifine moksleivių ateitininkų problema, nors ir ji sprendžiama bendruose organizacijos rėmuose.

Kaip matyti iš istorinės šios knygos dalies apžvalgos, buvę daryta žygių, kad draudimas būtų atšauktas, bet nei Lietuvos episkopato, nei pavienių asmenų, kaip prof. St. Šalkauskio ar rašytojo Vaižganto, žygiai nė kiek nepastūmė draudimo atšaukimo. Vaižganto atvejais dargi skaudžiai gaudin-gas (p.110).

Gal dėl pasaulinės politikos įvykių tuometinės Lietuvos valdžios linkimas į konsolidaciją ir būtų prisidėjęs prie draudimo atšaukimo, bet jau tik lietuvių tautos didžiosios tragedijos išvakarėse.

Šie A. Masionio atsiminimai, paremti ilgesniais ir nuodugnesniais tyrinėjimais bei svarstymais, prisideda prie tiesos ieškojimo tiek, kad jau nebelieka pagrindo jai priešintis ar ją ignoruoti pagal antikinės išminties posakį "Et veritas praevalēbit" (Ir tiesa nugalės).

Toronto tautybių Karavane 1993 m. "Vilniaus" paviljono karalaitė AURELIJA KARASIEJŪTĖ ir burmistras J. ZANDER

Nuotr. St. Dabkaus

Nauja Baltijos kiltis Avuteil?

Apie svetimybę gausą Lietuvos spaudoje su liūdna šypsenele

Užtrukau užsieny keletą dešimtmečių, o kai atėjo laikas sugrįžti į Pabaltijį, išsigandau, kad nesusikalbėsiu su savaisiais savo gimtinėje. Ir kaip nustebeu, kad tėviškėje nereikėjo vartoti rankų bei pirštų ženklų, o aš viską supratau! Patekau į naują kiltį, kurios barbarybių šnektą tiko kone visam pasauliui, jau nekalbant apie Ameriką. Žemiau aš pateiksiu šios baltiškos "naujakalbės" pavyzdžių.

Postsovietinė (eskaluotina akseleracija: *postvestuvinė, postkarinė, postgulis*) epocha inauguruota brifingais, daižetais, pachmieliu. Strateginis aljansas eksponavo sąmonės plokštumą, konceptualizavo operatyvų kolapsą. Mače subjektai startavo, konfliktavo, finišavo, autsaiderius dreifavo. Adekvati nacija verbalizavo komunalinį, fetišinį aukcioną, reglamentavo nuvorių gastarbeiterių prizus. Korumpuoti turai reizais disponavo inovacinius aizbergus, liumpenizavo klozetus. Debi-lų bosų asociacija dopingą

kuruodama bolatiravosi. Fer-moje ažiotažas: dotuoti spon-soriai rakursais konversavo produkcija, strichavo rezul-tatyviausius produktus. Ani-maciniai prizininkai preskon-ferencijoje parafavo komfor-tinius slengus. Respektabili persona batalijų peripetijoje ekstramaliai šokiravo be-nefiso donorus. Konsultuotas bumo piko spikeris delimita-vo faktografinę stresą. Bazuoti gangai operavo playbo-ji displejus, katapultavo pri-oriteto imidžą (žinomo rašyto-jo įvaizdžiu – "įmyžą"). Vik-torinių titrų respondentai rautė iniciavo fermerių bliužą. Abreviatūra koregavo asoci-juoto kroso presingą. Morgo servisas suicidiškai divertifika-vo reketininkų relikų buk-letus. Karambolio trilerio šou certifikuoti arbitrai perma-nentiškai degustavo akceso-rių tandemo prezumpcija.

Visas pasaulis privalo šlovinti "eliting" avuteil! kiltį, nors ir *atbulai* raidžiutuą!

Antanas Musteikis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Užsienyje populiarios vilnie-tės dail. Dalios Kasčiūnaitės 34 mišrios technikos abstraktinių dar-bų parodą kovo 19 – balandžio 25 d.d. Čikagos kultūros centre su-rengė Čikagos ir Vilniaus miestų bičiulystės komitetas su Balzeko lietuvių kultūros muziejumi.

Du vakaronių pobūdžio spek-taklius anglų kalba "Etched in Amber" ("Įrėžta gintare") kovo 12-13 d.d. turėjo Los Angeles lie-tuviai Šv. Kazimiero parapijos salėje. Juos atliko amerikiečių "Compass Theater Group" akto-riai ir rež. Ronald Drewes, pak- kviesti lituanistinės savaitgalio mokyklos vedėjos Marytės New-som. Spektakliai anglų kalbon iš-verstais mūsų poetų eilėraščiais ir taipgi angliškai atliekamom liaudies dainom atspindėjo lie-tuvių kilmę, meilę, karą ir išeivi-ų. Jų autorė yra lietuvių rež. Rasa Allan-Kazlas, parinkusi poe-tinį tekstą bei muziką ir premje-rą su Niujorko "Arts Club Thea-ter" aktorais paruošusi lietuvių Aušros Vartų parapijos salėje Manhattane. Dabar juos paruošė rež. Ronald Drewes, kuriam teko vaidinti rež. Rasos Allan-Kazlas pirmajame pastatyme. "Etched in Amber" lietuvių poezijos ir dainų vakaronė anglų kalba bus naudin-ga angliškai kalbantiems kitatau-čiams lietuvių bičiuliams. Ji bu-vo įdomi ir lietuviams, iš angliš-kos eilėraščių versijos bandan-tiems atspėti jų autorius – Kazį Bradūną, Janiną Degutytę, Justi-ną Marcinkevičių, Joną Meką, Ju-ditą Vaičiūnaitę, Tomą Venclovą ir kitus, kitataučių aktorių įrėž-tus lietuviškame gintare.

Architektas Alfredas Kulpavičius, iligus metus gyvenęs Toronte, o dabar Burlingtone turintis privačią architektūrinio plana-vimo firmą, kovo 28 d. atšventė amžiaus septyniasdešimtmetį. Šiai sukačiai skirtą jo darbų parodą gegužės-liepos mėnesiais Vilniu-jie surengė Lietuvos architektū-ros muziejus. "Lietuvos aide" skaitytojus su A. Kulpavičiumi ir jo darbais supažindina Gedi-minas Budreika, pabrėždamas, kad jis studijavo Vytauto Didžio-jo universitete ir Darmštado aukštojoje technikos mokykloje. Šioj Vokietijos institucijoj A. Kulpavičius 1951 m. apgynė di-sertaciją "Barokas Lietuvos sak-ralinėje architektūroje", už ją gaudamas inžinieriaus-architek-to doktoratą. Parodai Vilniuje sutelktuose piešiniuose, projek-tuose ir nuotraukose vyrauja šven-tovės Kanados lietuviams Hamil-tone, Toronte, Vinipege ir Mont-realyje. Savo darbus parodai at-rinko dr. A. Kulpavičius, o daug nuotraukų padarė jo žmona Nora, buvusi ilgametė Toronte leisto žurnalo "Moteris" redaktorė. Dr. A. Kulpavičius, dažnai lankyda-masis Lietuvoje, skaitė paskai-tas apie Kanados architektūrą, o dabar renka medžiagą leidiniui apie Lietuvos šventovių architek-tūrą.

Poeto ir diplomato Jurgio Balt-rušaičio (1873-1944) 120 metų gimimo sukaktis paminėta ir Maskvoje paminklinės lentos atidengimu. Jai buvo pasirinktas pastatas, kuriame 1920-39 m. gy-veno ir dirbo Lietuvos mišijos vadovas Rusijoje, o vėliau ir Lietuvos atstovas Sovietų Są-jungoje J. Baltrušaitis. Pamink-linę lentą su jo barėljefiniu at-vaizdu sukūrė dail. Jonas Stra-vinskas, o ją pagamino Vilniaus dailės kombinatas. Įrašas pabrė-žia, kad J. Baltrušaitis yra ne tik poetas, eilėraščių rašęs ru-sų ir lietuvių kalbomis, bet ir nepriklausomos Lietuvos diplo-matas. Lentos atidengime daly- vavo Maskvos burmistras J. Luž-kovas, rusų poetės Marijos Cve-tajevos (1892-1941) muziejus organizatorė ir vedėja Nadežda Katajeva-Lytkina. Ji pabrėžė, kad šiai poetei 1922-39 m. gyve-nusiai ir rašiusiai išeivijoje, išvykti užsienin padėjo Lietuvos atstovas J. Baltrušaitis. Sovie-tų Sąjungon ji grįžo 1939 m. ir, nusivylusi sovietiniu komunizmu, nusizūdė 1941 m. rugpjūčio 31 d. Paminklinės lentos atidengime nepriklausomybę vėl atgavusiai Lietuvai atstovavo jos ambasa-dorius R. Kozyrovičius. Dabar tame name, kur J. Baltrušaičio laikais buvo nepriklausomos Lie-tuvos atstovybė, veikia Maskvos lietuvių pradinė mokykla "Šal-tinėlis". J. Baltrušaitis buvo paskirtas Lietuvos atstovybės pa-tariu Paryžiuje ir ten mirė 1944 m. sausio 3 d. Visa lietuviškoji J. Baltrušaičio poezija buvo iš-leista Bostone 1948 m.

Technikos bibliotekos Šiauliu skyrus surengė užsienio žurnalų, katalogų, nuotraukų ir skaidrių parodą "Bažnyčios: architektū-ra ir interjeras". Jos lankytojų laukė šventovių architektūros, vidaus įrenginių, altorių, drabu-žių, varpų, kryžių, baldų, religi-nio meno pavyzdžiai.

Klaipėdos dramos teatras šio miesto gyventojus pakvietė Že-maitės "Trijų mylimųjų" premje-ron. Inscenizaciją pagal Zemai-tės kūrinius paruošė ir režisavo aktorius K. Macijauskas, sceno-vaizdžius sukūrė dail. S. Kana-verskytė, pagrindinius vaidmenis – aktoriai J. Jankauskaitė, L. Krušnaitė, E. Barauskaitė, A. Šimanskis.

Vytautų klubo iniciatyva balandžio 30 d. Vilniuje buvo su-rengta Lietuvos didžiajam kuni-gaiščiui skirta mokslinė kon-ferencija "Vytautas ir Lietuva". Pranešimus skaitė istorikai, filo-logai, menotyrininkai, muzikolo-gai ir archeologai, visapusiškai nagrinęję Lietuvos valdovo Vytau-to Didžiojo veiklą ir jo vaidme-nį Europos istorijoje, asmeninio gyvenimo atspindžius išlikusiu-ose dokumentuose. Kalbėta ir apie jo laidojimo vietos paiešką. Ka-tedros požiūriu dabartiniai tyri-nėtojai jai tikisi surasti.

Susitikimą su poetu Eugeni-jumi Matuzevičiumi savo klube Vilniuje surengė Lietuvos rašy-tojų sąjunga. Šiam renginiui bu-vo dviguba proga: lig šiol ne-paminėta deimantinė E. Matuze- vičiaus gimimo sukaktis 1992 m. gruodžio 24 d. ir dabar Jonavje "Dobilo" leidyklos išleistas jo eilėraščių rinkinys "Jau sparno nenumes". E. Matuzevičius kal-bėjo apie savo kūrybos ištakas, prisimindamas Bernardą Braz-džionį, Kostą Sklerį, Juozą Ke-liuotį bei kitus bendražygius, skai-tė naujausius eilėraščius. Susiti-kime dalyvavo poetas Mykolas Karčiauskas ir aktorius Juozas Šalkauskas. Už naują poezijos rinkinį "Jau sparno nenumes" E. Matuzevičių padėjo iš Jo-navos atvykęs "Dobilo" direkto-rius Kostas Federavičius. Padė-kos žodį už E. Matuzevičiaus at-liktus eilėraščių vertimus tarė Lietuvos ir Ukrainos draugijos atstovė Irina Bondaruk. Skam-biomis dainomis programą papil-dė Ona Bėčiuvienė ir Emilija Bajoraitienė.

Šiaulių dramos teatras trečia-jai sezono premjerai, susietai su Tarptautine teatro diena, pasi-rinko Nobelio premiją laimėju-sio amerikiečio J. Steinbecko (1902-1968) apysakos "Pelės ir žmonės" inscenizaciją, kritikus džiuginusią Niujorko Brodvėjaus teatruose 1938-39 m., įamžintą filme. Šią žmogaus gyvenimo tik-rovę vaizduojančią pjesę Lietu-voį pirmą kartą jau 1966 m. Ka-u-no dramos teatre pastatė rež. Hen-rikas Vancevičius su dail. Felik-su Navicku. J. Steinbecko "Pelės ir žmonės" dabar vėl atkeliavo Lietuvon Šiaulių dramos teatro rež. Reginos Stepanavičiūtės ir dail. Ritos Daunoravičienės pa-stangų dėka. Prie jų prisidėjo pagrindinius vaidmenis sukūrę aktoriai S. Jakubauskas ir A. Vencuskas.

Lietuvos mokslų akademija, pagerbdama žymiųjų lietuvių mokslininkų atminimą, įsteigė tryliką jų vardus turinčių premi-jų. Jomis kas ketveri metai bus įvertinti dabartiniai mokslininkai už reikšmingiausius darbus įvairiose srityse. Humanitarinių ir socialinių mokslų skyrius tu-rės keturias premijas – Kazimie-ro Būgos (kalba), Simono Dau-kanto (istorija), Vinco Krėvės-Mickevičiaus (literatūra), Albi-no Rimkos (ekonomika), mate-matikos, fizikos ir chemijos sky-rius – dvi fizikų Povilo Brazdžiū-no ir Adolfo Jucio premijas. Bio-logijos, medicinos ir žemės ūkio mokslų skyriui atstovaus penkios vardinės mokslininkų premijos – Prano Šivickio (biologija), Tado Ivanausko (gamtosauga), Juozo Dalinkevičiaus (geologija), Jo-no Kriščiūno (žemės ūkis) ir Vla-do Lašo (medicina). Technikos mokslų pasiūlymu įsteigtos dvi premijos – XVII š. artilerijos ir raketų inž. Kazimiero Simo-navičiaus (mechanikos darbai), Kauno politechnikos instituto ilgamečio rektorius, fizikos-matematikos dr. Kazimiero Bar-šausko (elektronikos ir elektro-technikos darbai). Šioms premi-joms neužteks biudžetinių lėšų. Joms reikės rasti ir kitų finansinių šaltinių.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 4.50%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 4.50%	nuo 8.75%
1 metų term. indėlius 4.75%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 5.00%	nuo 8.75%
3 metų term. indėlius 5.25%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 5.75%	Su nekeičiamu nuosimčiu
5 metų term. indėlius 6.25%	1 metų 6.75%
1 metų GIC-mėn. palūk. 5.25%	2 metų 7.50%
1 metų GIC-met. palūk. 5.75%	3 metų 8.00%
2 metų GIC-met. palūk. 6.00%	Su keičiamu nuosimčiu
4 metų GIC-met. palūk. 6.50%	1, 2 ir 3 metų 6.75%
5 metų GIC-met. palūk. 7.00%	
RRSP, RRIF ir OHOSP 3.75%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 5.50%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 5.75%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 6.00%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 6.50%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 7.00%	
Taupomąją sąskaitą 3.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.25%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas.

AKTYVAI per 55 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.
Skambinkite tel. 232-9000

RE/MAX 1 East Mall Crescent
Professionals Inc. Etobicoke, Ontario M9B 6G8
An Independent Member Broker Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prizadu mieliai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga, Ontario L5C 4P4
Tel. 566-1866 namų 766-5857
Fax 566-1102

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Lietuvos rinktinė XI pasaulio ir XXIII Europos ledo ritulio čempionate Prahoje 1938 m. Iš kairės komandos vadovas Stasys Petrokas, Liautaras Bačinskas, Juozas Klimas, Vytautas Ilgūnas, Jocius, Vladas Karalius, Bronius Kuzmickas, Antanas Kuzmickas, Mačiūs, Jurgis Grigalauškas. Nuotraukoje trūksta Gu-daičio, Karaliaus, Matulevičiaus ir Vasačio

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

T.V.

Pirmasis lietuvis aukštoje lygoje

Ledo ritulio sirgaliai, kurie sekame šios sporto šakos raidą jau nuo išeiviskojo kūrmosi dienų (1950 m.) ledo ritulio tėvynėje Kanadoje, esame susipažinę su taisyklėmis, pažįstame žaidėjus, kurie nuolat keičiasi, taip pat pažįstame klubų istorijas ir t.t. Kai mes pradėjome domėtis NHL varžybomis, lygoje žaidė tik šešios komandos, o šiandien jų yra net 24-rios. Kas mus domina šiandien ir kodėl ledo ritulius mums tampa dar patrauklesnis, tai pastarųjų metų naujiena – Darius Kasparaitis. Pirmasis lietuvis, pasiekęs NHL lygį ir paskutinį sezoną kaip naujokas žaidęs Niujorko "Islanders" komandoje. "Islanders" šiais metais buvo pasiekę pusiaubaigę "Stanley Cup" varžybose, kuriuos iš tolimesnės eigos "išstūmė" Montrealio "Canadiens".

Kas yra Darius Kasparaitis, apie kurį daug rašyta Lietuvos ir išeivijos spaudoje. Jo gyvenimo istorija dar traukia, tačiau sporte pasiekęs labai daug. Darius Kasparaitis senelis buvo Sibiro tremtinys. Ten gimė jo sūnus Vladas, kuris, vėliau grįžęs į Lietuvą žaidė krepšinį Lietuvos "Darbo rezervų" rinktinėje, taip pat Elektrėnų komandoje sen rankinį bei krepšinį. Vladas sūnus Darius Kasparaitis gimė 1972 m. spalio 16 d. Nuo 1981 m. būdamas tik 9 metų amžiaus, pradėjo treniruotis ir žaisti Elektrėnuose trenerių N. Nikofovo, Rimo Side-raviciaus ir vėliau Viktoro Senino priežiūroje. Visuomet žaisdavo komandose, kur partneriai būdavo dvejas metais vyresni. "Energijs" jaunučiams dalyvauiant SSSR pirmenybėms, jis buvo pastebėtas eilės tuometinių geriausių sovietų trenerių. 1987 m. jis apsigyveno Maskvoje, internate, ir žaidė jaunimo komandose. Žaisdamas "Dinamo" komandoje, tapo SSSR čempionu ir tuo pačiu rinktinės kandidatu. "Kanados taurės" varžybose Dariusas meistriškumas buvo neginėjamai pripažintas buvusio sovietų dabar NVS rinktinės trenerio Tichonovo. Albertilio olimpiadai ruošėsi 42 žaidėjai ir vienintelis lietuvis buvo užtikrintas tos rinktinės dalyviu. Elektrėnuose greta Dariuso Kasparaitio išauginta eilė aukštos klasės žaidėjų. Kijevo "Sokole" žaidžia Dainius Bauba, Charkovo "Dinamo" jauniui komandoje staužoja Dainius Zubrus ir kt.

Laimė pakliuti į NHL Dariui Kasparaitiui pasitaikė netikėtai. Maskvos "Dinamo" treneris K. Jurzinovas sakė: "Mūsų komandoje ne vienam žaidėjui nesudaroma kliūtis vykti į NHL. Tačiau Dariui dar anksti žaisti užjūryje. Rungtyniaujantis NHL žaidėjas turi būti vispusiškai pasiruošęs, antraip jį paprasčiausiai gali "sutriušinti". Tačiau Darius Kasparaitis sužinojo, kad jis bus įtrauktas į NHL sąrašą. Taip ir įvyko. Jį pasirinko Niujorko "Islanders". "Islanders" Kasparaitiui siūlė 250 tūkstančių dolerių metams, bet naujokui pareiškus, kad yra maža suma, buvo sulgyta 450 tūkstančių dolerių metinis atlyginimas. Sutartis pasirašyta trejiems metams.

DARIUS KASPARAITIS

Pirmasis sezonas D. Kasparaitiui praėjo sėkmingai. Jis vertinamas kaip agresyvus žaidėjas, ko NHL pagrindu ir nori iš savo žaidėjų. "Islanders" treneriai iš 20-mečio lietuvių gynybo daugiausia pageidauja, kad jis "neutralizuotų" geriausius varžovų komandų žaidėjus.

Taip Kasparaitis naudoja jėgą ir kartais yra pernelyg šiurkštus. Nors NHL proteguoja jėgos ir šiurkštumo stilių, tačiau Kasparaitis tegul geriau sužino tikrąjį šios lygos veidą... Šiurkštumui yra atsakymas. NHL patyrę žaidėjai, kurie nieko nebijo, taip pat gali Kasparaitį "sutriušinti", kaip tas rusų treneris sakė. Jo karjera tada būtų galas. Reikėtų jam atrasti vidurkį, kaip ir kada elgtis.

Kasparaitis gimęs ir užaugęs sovietinėje sistemoje, dabar naudojasi kapitalistinėmis pinigais, kurie taip lengvai jam atėjo. Jo apsi-pirkimo sąskaita siekė 6 tūkst. dolerių. Niujorko policija jį jau pažįsta. Pastato jis savo BMW automobilį draudžiamoje vietoje, už ką gauna nemažą pabaudą. Jo telefono mėnesinės sąskaitos viršija tūkstantį dolerių. "New York Times" skiltyse plačiai buvo aprašyta Kasparaitio elgesys ledo ritulio aikštėleje, jo išlaidų gyvenimams, links-mas būdas ir peštukiška prigimtis. Sakoma, kad jis kartais elgiasi kaip jūreivis po ilgos kelionės uostamiesčio užteigos.

Baigiant reikėtų priimti Kasparaiti temperatūgumą. Jis dar labai jaunas ir gyvenimo eigoje turės keistis. Jis yra geras ledo ritulio žaidėjas, niekas tuo neabejoja. Linkėtina jam sėkmės. Sig. K.

ŠALFASS žaidynės Niujorke

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Tinklinis. Vyrų klasėje dalyvavo tik keturios komandos: Bostono "Grandis", Klivlando "Zaibas", Niujorko "LAK" ir Los Angeles "Banga". Be vargo nugalėjus visus, pusiaubaigė lengvai pelnius laimėjimą prieš Niujorko "LAK" 15:5, 15:7, o baigėme "susidorojus" su Bostono "Grandimi" 15:9, 15:1, 15:8. "Banga" tapo vyrų klasės čempionais.

Moteryų klasėje varžėsi: Bostono "Grandis", Čikagos "Neris", Niujorko "LAK" ir Toronto "Aušra". "Neris" tinklininkės pusiaubaigta trejiems metams.

GELIŲ PARDUOTUVĖ "VICTORIA"

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2
(prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Paruošiamė gėles (vairioms progoms - vestuvėms, laidotuviams ir t.t.) Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai, Skambinti tel. 536-1994.

AMBER GLOBUS UNITED TRADE INC.

Giminių pervežimas iš Montrealio Mirabel orauosčio į Torontą ir atgal.

- Lėktuvų bilietai į Baltijos kraštus ir atgal skrendant STERLING AIRWAYS – Toronto-Kopenhaga-Vilnius nuo \$799 įskaitant mokesčius. Kaina priklauso nuo sezono.
- 21st Century Travel Insurance Co. Drauda Kanados lankytojų – \$1.15 dienai.
- Dolerių pristatymas iš rankų į rankas per 2 savaites.
- Automobilų pristatymas laivais į Baltijos kraštus.
- Naujų "Bielerus" traktorių, naujų automobilių "Lada" pristatymas.

Mūsų adresas:

257B Willard Ave., 2nd floor, Toronto, Ontario M6S 3R1
Tel. (416) 604-8446 FAX (416) 604-9436

mėje lengvai pasiekę laimėjimą prieš "Aušrą", baigėme varžėsi su Niujorko "LAK", kur pirmąjį setą pralaimėję 14:16, antrajame ir trečiajame pasiekusios laimėjimus 15:12 ir 15:2, tapo žaidynių čempionėmis.

Stalo tenisas. Varžybose dalyvavo 15 žaidėjų. Vyrų grupėje, baigėme A. Laužadžiui laimėjus prieš R. Gaubą 21:16, 21:10, o moterų – S. Petravičiūtei nugalėjus P. Petrailytę 21:9, 21:6, atiteko čempionų titulai. Senjorų klasėje E. Adomaitis įveikė E. Aušrą iš Bostono 21:12, 21:21, 21:13 tapo čempionu. Vyrų dvejetus laimėjo R. Gauba ir E. Auštras.

Lauko tenisas. Dalyvių skaičius labai mažas. Vyrų grupėje be pralaimėjimų pasiekę baigė D. Ivauskas iš Bostono ir R. Grybauskas iš Niujorko. D. Ivauskas nesunkiai laimėjęs prieš R. Grybauską 6:2, 6:3, užstikrino pirmąją vietą. Trečioje liko D. Labutis nugalėjęs A. Kežį 10:3. Senjorų klasėje Vytautas Grybauskas iš Floridos be didelių pastangų "sutvarke" A. Veliuoną iš Baltimorės 10:3 ir R. Kazlį 10:5 ir tapo pirmuoju. Moterų laimėtoja išėjo M. Lukavičiūtė prieš O. Pugh 6:9, 6:2. Puiki buvo vyrų dvejetų baigė, kur D. Ivaška ir A. Kezys pelnė laimėjimą prieš Vytautą ir Rolandą Grybauskus 4:6, 7:5, 6:3.

Sachmatai. Jeigu galima laikyti varžybomis, dalyvių buvo tik trys: A. Simonaitis iš Niujorko, surinkęs tris taškus tapo pirmuoju. Antroje vietoje liko V. Nasvytis iš Klivlando ir trečioje vietoje E. Stakyns iš Niujorko. (Pabaiga)

Brešta pakaitas Ubartui

Trenerio Rimanto Kalibato priežiūroje sparčiai tobulėja disko metime Vilniaus pedagoginio universiteto studentas Virgilijus Alekna. Jis per Lietuvos metimų taurės varžybas Kaune diską nusivėdė 62:28 m. Fiziškai iš prigimties stiprus jaunuolis. Jam tik dvidešimt metų, yra dviejų metrų ūgio, sveria 120 kg. Rankų ilgis (glėbys) 2 m 25 cm. Greitas, taip pat gerai žaidžia krepšinį. V. Alekna, bent šiuo metu, atrodo yra vienintelis, kuris galės tinkamai pakeisti olimpinį čempioną Romą Ubartą, kuriam jau 32-ji metai amžiaus.

Š.m. liepos mėn. V. Alekna ruošiasi dalyvauti Pasaulio studentų universiadeje, Buffalo mieste, JAV-se, o 1996 m. Atlantoje, JAV-se, taip pat olimpinėse žaidynėse. Pagal trenerį Rimantą Kalibatą, didžiausia bėda yra neturtas. Visur reikia pinigų, o jų užsidirbti neįmanoma. Dageilį gerų sportininkų ši problema yra nustūmusi į nuosąjį.

Golfo žinios

Toronto lietuvių golfo klubo turnyre, 1993 m. gegužės 30 d. Spring-waters golfo laukuose dalyvavo 35 golfinkai. Turnyro laimėtoju tapo A. Stauskas – 80. Antra vieta V. Ubeika – 85, III v. D. Vaičiūnas – 86 ir IV-ta – S. Podsidecki su 86 smūgiais. Išlyginamųjų smūgių varžybose pirmuoju tapo R. Kymantas su 66 (85), II v. E. Ramas 67(98), III v. A. Jonikas 69(91) ir IV v. L. Baziliauskas 69(93). Moterų klasėje – Irena Kymantienė (79(101). Premijas sviadinio primetinė arčiausia vėliavėliū laimėjo S. Podsidecki, E. Kuchalskis ir R. Saplys. Nežinomoji skylė – A. Grigonis ir turnyro dalyvio premija atiteko A. Stauskui. Staigmena: W. Ubeika ant 10-tos žaliuosios vienu smūgiu pasiekė skylę (Hole-In-One). Turnyrui vadovavo A. Jonikas ir R. Grigas.

Skautų veikla

• Toronto skautai vyčiai ir vyr. skautės birželio 12 d. Otavoje susitiko su montrealiečiais. Apžiūrėję įdomesnes vietas, vyko išky-lauti į White Water Rafting. Pasistatę palapines vykdė nustatytą programą. Baidarėmis plaukė per krioklius instruktuojant specialistas. Dalyvavo 22 skautai-tės. Visi buvo patenkinti. Į kitą tokią pabūdiu iškylą bus kviečiami Atlanto bei Vidurio rajonų sk. vyčiai ir vyr. skautės.

• Toronto "Šatrijos" tunto vyr. skaučių Kung. Birutės dr-vės 17 kandidatų birželio 18 d. vakarą gražiai Etobicoke parke, ant Ontario ežero kranto, atliko bu-dėjimą ir prie liepsnojančių lau-žų priėmė vyr. skaučių įžodį. Iš jų 8 namytės, auginančios vilkiu-kus ir paukštytes. Visoms mėl-yms kaklaraiščius užrišo tunt. ps. V. Senkuvienė. Dalyvavo 50 vyr. skaučių ir skautininkių. Links-moj nuotaikoj padainuota daug dainų. Baigta vakarinė malda "Ateina naktis". Po to visos vyko į Lietu-vių namus kur sk. vyčiai laukė su vaišėmis ir gėrimais. Vakaronė tę-sėsi toliau, kur buvo pasidalinta įspūdžiais ir aptarti ateities pla-nai. Visi patenkinti skirstėsi į namus.

• Jubiliejinei stovyklai "Rake" ir "Romuvoje", Toronto "Ramby-no" ir "Šatrijos" tuntai gvyai ru-šiasi. "Romuvos" stovyklai jau su-daryta vadovybė, ūkio skyrius ir baigiami paruošiamieji įrengimai. Važiuojantiems į "Raką" užsaky-tas autobusas, paruoštos palapi-nės. Kas turi nuosavas palapines, praneša tūntn. s. A. Senkui tel. 233-9092. Ryšininke Toronto paskirta vyr. sk. Ona Narušienė tel. 277-1128. Visais reikalais prašome kreiptis pas ją.

• Birželio 22 d. tūntų posėdyje sudarytas planas ateinančių metų sueigoms ir šventėms. M.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

- 4.50% už 90 dienų term. indėlius
- 4.50% už 6 mėnesių term. indėlius
- 4.75% už 1 m. term. indėlius
- 5.00% už 2 m. term. indėlius
- 5.25% už 3 m. term. indėlius
- 5.75% už 4 m. term. indėlius
- 6.25% už 5 m. term. indėlius
- 5.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
- 5.50% už 1 m. GIC invest. pažym.
- 5.75% už 2 m. GIC invest. pažym.
- 6.00% už 3 m. GIC invest. pažym.
- 6.50% už 4 m. GIC invest. pažym.
- 7.00% už 5 m. GIC invest. pažym.
- 3.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
- 5.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
- 5.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
- 6.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
- 6.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
- 7.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
- 3.75% už OHOSP (variable rate)
- 3.00% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
- 3.25% kasd. pal. sąsk. virš 10,000
- 2.00% už kasd. pal. čekių sąsk.
- 2.00% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

- už asmenines paskolas nuo 8.75%
- už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
- su nekeičiamu nuosimčiu
- 1 metų 6.75%
- 2 metų 7.50%
- 3 metų 8.00%
- (fixed rate)
- su keičiamu nuosimčiu
- 1, 2 ar 3 metų 6.75%
- (variable rate)
- Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 96 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir 762-7775
2239 Bloor Street West. •
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

KRILAND "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

Mūsų įstaigos: Mississaugoje
Holland Landing
Barrie

Nauji ir naudoti laivai - motoriniai ir buriniai nuo 10 iki 50 pėdų
Mercury ir Yamaha motorai

Leiskite man padėti surasti jums laivą pagal jūsų poreikius

Galiu padėti jums parduoti laivą

Lietuvių kalba patarnauja
Petras Petrauskas tel. (416) 891-2222
nr. 1 Port St. E., Mississauga, Ont. L5G 4N1

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:

- atnaujinimas, remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių
- staliaus darbai
- vidaus sienų įdėjimas
- dažymas
- elektros įvedimai
- vandentiekio sistemos įvedimas
- stogai
- įvairūs cemento darbai
- kiemų sutvarkymas
- priepilaukos
- garažai
- tvoros
- medžių pjovimas
- virtuvės, vonios remontas ir apdaila
- rūšių įrengimas
- šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas
- plytelių įdėjimas
- pataisymai ir prietaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius.
- 16 metų patirtis

■ Nemokamas (kainavimas) ■ Pensininkams nuolaida

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.
Wasaga Beach/Stayner tel. (705) 428-6502.

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcce St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847
ALGIS ar STEFA MEDELA

• Visos paslaugos atskviečiant jūsų gimines iš Lietuvos: iškvietai, bilietai, drauda.
Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Garantuotai geriausias kainos!

ALGIS MEDELIS
trečiadieniais 11-17 val.
kreipkitės asmeniškai

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen Street West
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416) 593-0600 FAX 593-0604

AŲA DOMAI SIMONAITIENEI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą VLADĄ ir visus
gimines –

I. A. Patašiai
E. L. Rudačiai

AŲA ANTANUI VEDEGIUI

mirus,

jo liūdinčiai žmonai TERESEI, dukrai NIJOLEI ir žentui
VLADUI PALUBINSKAMS, sūnui bei kitiems giminiams
reiškiame nuoširdžiausią užuojautą –

Birutė ir Vaclovas Poškai

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Negalima užmiršti ir kitų specialiųjų privilegijų. Senatoriui parlamente nemokamai parūpinama mankštinimosi salė su kvalifikuotu instruktoriumi. Kirpėjas visas savo paslaugas atlieka už pusę kitų kanadiečių privačiame gyvenime mokamos kainos. Parlamento rūmai taipgi turi aukštos klasės restoraną žemomis kainomis. Nuostolius padengia kanadiečiai savo pajamų mokesčiais. Senatorius gali gauti 64 apmokėtų skrydžių į abi puses bilietus bet kur Kanadoje. Tokiais nemokamais bilietais gali pasinaudoti jo šeimos nariai ir netgi giminės. Senatoriui apmokamos ir kai kurios kelionės užsienin. Išėjus pensijon, jis galės gauti 15.000 dolerių kelionei bet kur pasaulyje.

Nenuostabu, kad tokiose aplinkybėse prieš senatorius pasislaugę jų elgesio suerzinti kanadiečiai. Spauda paskelbė už algos papildą priėmimą ir atmetimą balsavusių senatorių pavardes. Dienraštis "The Toronto Sun" įsidedo net ir nuotraukas dvidešimt šešių senatorių, savo balsais priėmusių algos papildinimą 6.000 nuo pajamų mokesčio atleidžiamų dolerių.

Plačiai nuskambėjo balsai, reikalaujantys atsisakyti senato Kanados parlamentinėje sistemoje. Teigiama, kad valdančių partijų paskiriami senatoriai neatstovauja kana-

diečiams. Toks senatas buvo įvestas Britų Šiaurės Amerikos aktu 1867 m. Jeigu dabar negalima susitarti dėl kanadiečių renkamo senato, ateina laikas jo atsisakyti ir palikti tik visų renkamus parlamento narius. Jie juk ir dabar atlieka visą darbą, o valdančių partijų paskirti senatoriai tik naudojasi šilta vietele už joms suteiktas paslaugas ir, matyt, nori, kad ji būtų dar šiltesnė.

Aštrių priekaištų algą pasididinusiai Kanados senatorių mažumai pažėrė Kanados NDP socialistų vadovė Audrey McLaughlin, raginanti kanadiečius ne tik protestuoti, bet ir reikalauti, kad būtų atšauktas toks neapgalvotas senatorių algų pasididininimas. Konservatorių vadove ir ministrė pirmininke išrinkta Kim Campbell, dar nepradėjusi šių pareigų, pažadėjo ištirti senato problemas.

Reakcijos buvo susilaukta ir iš liberalų vado Jean Chretien, pareikalavusio, kad liberalų senatorių pirm. Royce Frith pasiūlytų susigrąžinti parlamentan vasaros atostogas pradėjusius senatorius. Esą jie bendrame viso senato posėdyje turėtų atmeti mažumos priimtą algų pasididininimą, kuriam nepritaria kanadiečių dauguma. Priešingu atveju J. Chretienas įsipareigojo tai pats atlikti rudenį laimėjęs Kanados parlamento rinkimus ir tapęs liberalų vyriausybės ministru pirmininku. V.Kst.

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė,
nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos,
reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road,
Etobicoke, Ontario M9B 2L8

AUDRA
TRAVEL & CRUISES
CORPORATION

15 METŲ SUKAKT!
ŠVENČIANTIS VIENINTELIS
KANADOJE LIETUVIŠKAS
PROFESIONALUS
KELIONIŲ BIURAS
KVIEČIA KELIAUTI
KARTU!

KELIONĖS Į BALTIJOS KRAŠTUS!

VILNIUS nuo \$824
RYGA nuo \$975
TALINAS nuo \$895

Visoms kelionėms užsakymus priimame dabar.
GARANTUOJAMOS GERIAUSIOS KAINOS.

Užsakydami keliones per mūsų biurą –
remiate Baltijos kraštus.

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

• Išskatinti bei keliones giminėms atvykti į Kanadą. • Sveikatos ir kelionių draudimas. • Persiųsti pinigų ir vaistus giminėms. • Keliones lėktuvais bei traukiniais. • Keliones pramoginiams laivams. • Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus. • Keliones į sveikatingumo sanatorijas.

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

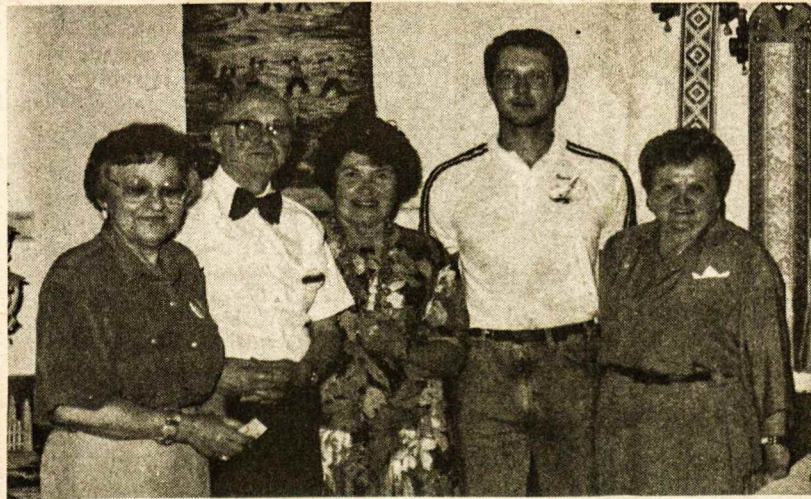
Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279
1605 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada

CLIA
Cruise Lines
International
Association

IATA

GIANTS
TRAVEL LTD.

Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

Toronto tautybių Karavane 1993 m. "Vilniaus" paviljono rengimo komitetas. Iš kairės: B. ČEPAITIENĖ, V. TASECKAS – pirm., L. NAKROŠIENĖ, D. GENYS ir J. VINGELIENĖ

Nuotr. St. Dabkaus

SKAITYTOJAI PASISAKO

DĖL ŽURNALISTINIŲ ŠEDEVIRIUKŲ

J. Kojelis savo laiške "Tėviškės žiburio" (1993.VI.1) A. Balašaitienės straipsnį laiko tikru žurnalistiniu šedevriuku ir lygina su V. Šeštoko straipsniu "Drauge" (1993.V.13), kuris pila "iš kepturės" ir įrodinėja, kad išeiviai turėtų tokias teises, kaip Lietuvos bajorai.

Kiekvienam iš mūsų kas nors patinka ar nepatinka, ką nors mėgstame ar nemėgstame. Tai natūralu. J. Kojelį laikau gabiu ir kultūringu žurnalistu, kuris betgi be reikalo naudoja tokius "žurnalistinius" išsireiškimus. Siūlau gerb. J. Kojeliui dar kartą pasikaityti mano straipsnį, kur aš kalbu apie Lietuvos pilietybės įstatymo 17 straipsnį, bet ne apie bajorus ir dvarus.

Svarbiausias mano tvirtinimas – Lietuvos pilietybės įstatymas turėtų būti pakeistas ta prasme, kad neatstumtų lietuvių, norinčių grįžti į Lietuvą ten gventi ir padėti savo atsižvelgtis pinigais atstatyti ekonominį gyvenimą, kuriam labai reikia užsienio kapitalo.

Vytautas Šeštoka,
Los Angeles, CA

DUONĄ PAKEITĖ NAFTA

Jaunystės draugas, dabar gyvenantis Šveicarijoje, man atsiuntė keletą "Tėviškės žiburių" numerių. Laikraštis labai patiko ir su malonumu perskaičiau. Labai įdomu pasiskaityti, kaip gyvena lietuviai taip toli nuo savo tėvynės Lietuvos. Man šį laikraštį užsisakyti neįmanoma, nes reikia valiutos, o pas mus Lietuvoje tik talonėliai, nors ir labai laukiame tikrų pinigų – litų.

Viename laikraščio numeryje radau skelbimą, kad gyvenantys Lietuvoje nori susirašinėti su Kanadoje gyvenančiais tautiečiais. Ir aš prašyčiau paskelbti mano adresą, kad laiškas galėtų pasididinti mintimis su Kanados lietuviais. Labiausiai laišku laukčiau iš lietuvių, kurie kilę iš Mažeikių apskritys. Nors dabar gyvenu Šilutėje, bet apie 50 metų gyvenau Mažeikių rajone. Savo gimtinę teko priverstinai palikti prieš 22 metus, pradėjus ten statyti Mažeikių naftos perdirbimo gamyklą. Tada toji priverstinė "tremtis" iš kaimo į miestus palietė net šešias vietas – Juodvikį, Griežės, Žibininkų, Padarbių, Dapšių ir Bučiskės – kuriose gyveno apie 150-180 žemdirbių. Dabar Lietuvai atsta-

čius savo nepriklausomybę, kiti ūkininkai atgauna savo žemę. Mes, deja, žemės jau niekada nebeatgausime. Ta žemė ne tik atimta, bet ir sunaikinta. Joje šimtmečiai negalės būti auginama duona.

Tai lauksiu Kanadoje gyvenančių lietuvių laišku, kad galėtume pasidalinti mintimis apie praėjusius ir dabartinius laikus. Mano adresas: Šadauskas Jonas, Kudirkos g-vė 21-8, 5730 Šilutė, Lietuva-Lithuania.

J. Šadauskas

LAISKĖ IŠ KAUNO

Sekmadienį, gegužės 30 d., Kaune išniektintas Kryžių kalnelis (VI fortas), kur pastatyti architektūrinės reikšmės kryžiai 1992 metų sausio 13 aukoms atminti, Islandijai pagerbti už greičiausią pripažinimą; ypač įspūdingas ŠAULIŲ KRYŽIUS žuvusiems už Lietuvos laisvę. Tai iššūkis Kauno visuomenei ir ypač tikintiesiems, tai bandymas sukelti sąmyšį, didinti politinę įtampą, tarpusavio nepasitikėjimą.

Taip pat susprogdintas paminklas partizanams Kalniškių miške; kryžius 1941 metų sukilėliams Ramybės parke išniektintas. Išniekinti kryžiai-paminklai: J. Lukšai Garliavoje, V. Putviui-Putvinskiui Tauragėje ir daugelyje kitų vietų.

Vytautas

NAUJIEJI ŪKININKAI LIETUVOJE

Kai mes emėme žemę, tai buvome beveik patys pirmieji. Visi mus atkalbėjo – kam, kam jums ta žemė? Brigadininkas tuo laiku beveik grasino, kad ardome kolūkius. Dabar gi, visi, kas tik turi žemės, atsiėmė ir, kaip galėdami, kad ir palapinės pasistatę viduryje laukų, arija, akėja, sėja. Tikras skruzdėlynas. Tik visi labai sukilę vieni prieš kitus, neapykantą didžiausia. Tai dėl žemės pėšai, tai dėl namų. O naujasis seimas prieš rinkimus atrodė buvo avinėliai, tylūs, ramūs, o dabar vilko kailis išlindo. Mes labai norėjome Lietuvos prezidentu Lozoraičio, bet nugalėjo buvusieji, nes bijota netekti šiltų vietų. Dabar gi tikras chaosas, tikra maišalynė. Kad nors greičiau iš šitos balos mūsų šalėd išbristų...

Kai apie šią suirutę mažiau galvoji, neklausai radio, neskaityti laikraščių, tai atrodo viskas gerai ir ramu, bet, kai martelė parvežusi 5 kg cukraus pasakė, kad sumokėjo 1200 talonų, tai net ir kavutės nesinori gerti. Gi duonos kepalukas jau 50 talonų. V-te

BRANGINKIME GAMTĄ

Turime pagaltoti, kodėl gamta pradėjo mus valdyti? Skaitau daug knygų apie gamtą ir pastebėjau, kad ši problema jau gana sena. Pastebėjau taip pat, kad yra daug žmonių, turinčių senų įpročių, kurių sunku atsikratyti.

Kanados "Wilderness Charter" reikalauja milijono parašų. Tai padėtų parodyti visiems politikams ir valdžiai, kad kanadiečiai nori saugoti savo žemę ir augalus.

Valdžia niekada nesirūpins pakankamai. Aš tikiu, kad jei visi žmonės kartu susijungtų, tai po truputį galėtume susitvarkyti.

Žmonės nepastebi, kad jie patys naikina savo žemę. Gal ir nežino, kad 40% žmonių gauna vaistus iš gamtos. Žmogus mėgindamas laimėti žemę, daugiausia ją sunaikina. Drėgnoji žemė yra svarbiausia, nes paukščiai be jos neišlaikytų.

Senos automobilių baterijos, sudaužytos lemputės, nenaudojamos plastmasinės prekės, baterijos iš gyvsidabrio yra labai nuodinga mūsų gamtai. 60% mūsų šiukšlių yra neorganinės. Padarykite sau ir kitiems gero. Nutarkite, kiek pinigų norėtumėt paaukoti gamtai. Juo didesnė suma, juo daugiau padėsi gamtai, gyvuliams ir žmonėms. Parduotuvėse žiūrėkite į prekių ženklus. Pasižiūrėk, kiek kainuoja tie gamtai nuodingi produktai ir kiek tie, kurie apsaugoja gamtą. Jeigu tie produktai, kurie apsaugoja gamtą, yra brangesni, nesigailėk daugiau užmokėti.

Šiais metais gali jau būti labai karšta vasara, nes mes nesaugojame savo gamtos dabar. Tai pagaltokite, kas gali atsitikti po 10 metų? Gal nebus medžių, gyvulių, maisto? Rūgštus lietus gali viską sunaikinti.

Ar žinote, kad Kanadoje belikę 15% žemės ploto, kur dar gali būti išlaikyti miškai. Jei žmonės dabar nepradės kovoti dėl mūsų miškų, tai po 10 metų jų beliks tik 7% visoj Kanadoj! Pranyks 75% įvairių rūšių gyvulių.

Dabar Algonquin parkas darosi nykstantis. Jei nekovosime dabar, tai dings šitas istorinis parkas, kur žmonės medžioja ir kerta medžius.

Štai ženklai, kurie rodo taršą: mažėja žuvų, augalų ir gyvulių, vandens kokybė darosi bloga ir turi nemalonų kvapą. Patariama sodinti medžius. Jie gali sutaupti energijos, kuri kainuoja. Medžiai teikia pavėsį, palaiko žemės švarą. Vienas medis reikalauja 100 galionų vandens kiekvieną dieną. Penki oro vėsintuvai turėtų dirbti 20 valandų kiekvieną dieną, kad atstotų vieną medį. Oro vėsintuvai kenkia gamtai, o medžiai jai padeda.

Aurelija Balaišytė

Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neuakštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas
nuo durų iki durų jūsų giminėms

LIETUVOJE V.I.M. PARCEL EXPRESS Inc.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A,
Toronto, Ont. M6S 4Y7.

Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai:

Rainbow Printing
73 Ontario Rd., Welland,
Ont. L3P 5C2
tel. (416) 732-2117

Anna Kusyj,
40 Facer St., St. Catharines,
Ont. L2M 5H5
tel. (416) 937-1385

Europe Meat & Deli,
359 Carlton St., St. Catharines,
Ont. L2N 1C2
tel. (416) 934-9334

Hamilton Travel,
764 Barton St., Hamilton,
Ont. L8L 7W2
tel. (416) 549-4149

Panorama Travel Agency, 363 Vine St.,
St. Catharines, Ont. L2M 4T9
tel. (416) 646-9909

Mes taip pat siunčiame naujus ir padėvėtus automobilius į Lietuvą
Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9

Telefonas: 276-8863

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Telefonas: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)

Telefonas
763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594

(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West,
Toronto, Ontario
M6P 1A6

Istaigos telefonas

(416) 532-3443

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Bloor ir Jėnų gatvių kampas

Toronto, Ontario M6S 4W3

Telefonai:

Istaigos (416) 762-7393

namų 233-0303

PRINTING
NET

66 MIMICO AVE.
ETOBICOKE, ONT.M9V 1R5
TEL. (416) 252-6741
Savininkas Jurgis Kuliešius

NAUJA LIETUVIŠKA SPAUSTUVĖ
Renkame tekstus lietuviškai ir angliai.
Spausdiname: raštinės reikmenis (laiškus, vokus, vizitines korteles); bekalinio (carbonless) popieriaus blankus; lankstinukus ir reklaminius lapelius (flyers); knygas, kalendorius; vestuvinius ir kitus kvietimus; koncertams bilietus ir programus.
Susitarus užsakymus palaimame ir pristatome. Prieinamos kainos. Lietuviams nuolaida.

RE/MAX Above the Crowd!

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų
vertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

Century 21 OFFORD
REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar
tik dėl informacijos apie
namus, vasarnamius,
ukius, žemes Wasagos,
Staynerio ir Collingwo-
odo apylinkėse kreipkitės
Angela
Šalvaityte, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstove.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar
(705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker
Tel. 233-3334 FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreipkitės
Valterį ar Rick Dresherius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAIŠRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTONT

Anapilio žinios

— Ateinantį sekmadienį, liepos 4, bus Wasagos Gerojo Ganytojo koplyčios šventinio iškilnės ir Mišios 2 v.p.p. Mišias laikys ir koplyčią šventins vysk. Paulius Baltakis, OFM. Per pamaldas giedos Gerojo Ganytojo misijos ir Lietuvos kankinių šventovės jungtinis choras. Vakarop lauke "Gintaro" kapela vadovaus lietuviškai gegužinei.

— Wasagos Gerojo Ganytojo misijos salėje liepos 3, šeštadienį, 2 v.p.p. bus koplyčios šventinio pietūs. Meninę programą atliks Toronto "Gintaro" kaimo kapela.

— Pas mus iš Romos Šv. Kazimiero kolegijos yra atvykęs kun. Ričardas Birbilas. Jis yra Kauno arkivyskupijos kunigas, dabar studijuojantis Romoje. Šią vasarą jis darbuosis mūsų parapijoje.

— Vasaros metu mūsų reguliariusios vargonininkus Anapilyje pavaduoja muz. Valdas Ramanauskas.

— Nuo ateinančio sekmadienio Anapilio autobusėlis vasaros metu veš tikinčiuosius nuo Islington požeimių traukinių stoties į pamaldas du kartus: 9 val. ryto ir 10.30 val. ryto.

— Prašome mūsų sveikuosius parapijiečius atsižvelgti į mūsų paliegiuosius ir neįstatyti savo automobilių autoakštėje tose vietose, kurios skirtos paliegiams.

— Prašome, atvežus paliegius asmenį prie priekinių šventovės durų ir įgabusius jį vidun, nepalikti automobilio prie durų, bet nuvažiuoti toliau, kad ir kiti paliegi asmenys galėtų būti privežti ir šiuo įėjimu pasinaudoti.

— Kanados lietuvių muziejaus Anapilyje lankomo valandos: sekmadieniais — nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v.; pirmadieniais — nuo 1 v.p.p. iki 10 v.v. Šiuo metu muziejuje atidaryta nauja parodėlė Dariaus ir Girėno skrydžiui per Atlantą paminėti.

— Anapilio knygyne galima gauti: "Nenugalėtoji Lietuva" (I dalis), "Lietuvių papročiai ir tradicijos išvilnyje" (II laida), "Lietuvos kelias" anglų kalba ir nauji "Aušros" bei "Mūsų sodai" žurnalai.

— Mišios liepos 4, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Vaclovą Morkūną, 11 v.r. už parapiją.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 73 asmenys. Svečių knygoje pasirašė: Rima Kleibaitė iš Vilniaus, ir Salomėja Aleksiejienė iš Vilniaus.

— Rugsėjo 7-15 d.d. įvyks LN poilsio stovykla Wasagoje. Stovyklos komendantas — J. V. Simkus tel. 231-9425, ūkvedys — Br. Laučys tel. 252-2722.

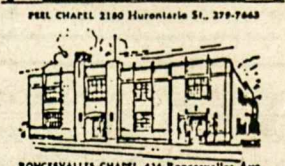
— Aukos Slaugos namams primamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6P 1A6. Su dėkingumu laukiamos ir nedidelės aukos. Iš viso statybos fonde yra \$884,696.

KZR ROOFING

Dengiamie ir taisome stogus. Skambinti Kazimierui tel. 604-3992 Toronto

KELIAUJANTIEMS I LIETUVĄ galima apsigyti Kaune kelioms dienoms, savaitai ar mėnesiui — butas 2 miegamųjų arba 1 miegamasis su salonu ir virtuvės naudojimu. Prieinamos kainos. Adamonių šeima, tel. (514) 256-5355.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Prisikėlimo parapijos žinios

— Kun. Jonas Bacevičius, OFM, iš Kennebunkport, Maine, kur per praeitus metus ėjo naujokų magistro pareigas, praėjusį sekmadienį per visas Mišias sakė pamokslus. Jo vienuolika auklėtinių sugrįžo į Lietuvą ir ten tęs teologijos ir filosofijos mokslus. Šį rudenį kun. Jonas vyks į Lietuvą ir, patikrines jų tinkamumą, atsiveš kitą grupę, apie 15 kandidatų, kurie pradės pranciškoniško gyvenimo patikrinimą (naujokyną).

— Birželio 23 d. palaidota a.a. Doma Simonaitienė, 81 m.; birželio 24 d. palaidota a.a. Uršulė Kartavičienė, 60 m.; birželio 26 d. palaidotas a.a. Algis Miniota, 68 m.

— Susituokė Kazys Celiešius ir Inga Grigaliūnienė.

— Vasaros stovykla "Kretingos" stovyklavietėje, Wasagoje, Ont. prasidės ateinančią šeštadienį, liepos 3 d. lietuviškai kalbantiems vaikams ir tėsiki iki liepos 17 d. Registracijos blankai gaunami klebonijos raštiniėje.

— Mišios liepos 4, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Kizlauskų šeimos mirusius, 9.20 v.r. — už užmirštas sielas, 10.15 v.r. — už Dervinių šeimos mirusius, už a.a. Kazimierą Budreckį, už a.a. Antaną Lapaitį, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Išganytojo parapijos žinios

— Nuo liepos mėn. pamaldos šventovėje prasidės 11.15 v.r. — Pirmos pamaldos — liepos 4 d. 11.15 v.r.

— Liepos 11 d. — iškyla į gamtą, Queensway ir Mavis gatvės. Ten pamaldos 11 v.r. Po pamaldų — pranešimas apie Lietuvos evangelikų-liuteronų vyriausios tarybos posėdį Čikagoje, kuris įvyko birželio 12 d.

— Tap pat prašome parapijiečių atvežti paaukotus laimikius (fantus) loterijai, kuri įvyks iškylas metu.

PADĖKA

Nuoširdi padėka visoms ponios ir panelėms, suruošusioms man tokį šaunų mergvakarį; dėkinga ir už puikias dovanas. Ypatingas ačiū Rūtai Juzukonytei-Jaglowitz, kuri šiam vakarui ne tik savo namus pavėdė, bet ir širdį plačiai atvėrė. Dėkoju sesutei Danai, vakarones pravedėjai, už visą įdėtą darbą, Ritai Radžiūnaitei — už nuostabią menišką albumėlio paruošimą. Šis vakaras amžinai liks mano atmintyje —

Audronė Danaitytė

REIKALINGA rusiškai kalbanti vaikai auklė, kuri galėtų gyventi kartu ir atlikti lengvus namų ruošos darbus. Skambinti iki 7 v.v. tel. 660-1100 ir po 7 v.v. tel. 665-1770.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengti pirtis (saunas). Skambinti Algiui tel. 272-8323.

PAGALBA LIETUVOS ŽEMDIRBUI

Turime kultivatorių, traktorių nuo 2 iki 6 cilindrų ir įvairių padargų. Skambinti Vytiui ar Genai Kairiams ir atsiųsime jums duomenis ir nuotraukas. Tel. 416-643-3334.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitė \$150. Artį parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

AMBER BEECH Inc.
ATLIEKAM NAMŲ REMONTUS ir **ATNAUJINIMUS** virtuvės, vonias, rūšių įrengimus, langus, duris plytelių dėjimą, insuliaciją ir t.t. **NEMOKAMAS (KAINAVIMAS) AL MARGIS** TORONTO-WASAGA BEACH (416) 656-4149

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI
TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

Mažieji atžalyniečiai Toronte 1993 m. "Vilniaus" paviljono lankytojus žavi lietuvišku šokių Nuotr. St. Dabkaus

Wasagos Gerojo Ganytojo misijos salėje, liepos 3, šeštadienį, 2 val. po pietų įvyks koplyčios šventinio PIETŲS

Meninę programą atliks Toronto "Gintaro" kaimo kapela. Įėjimas \$20 asmeniui.

Liepos 4, sekmadienį, 2 v.p.p., Gerojo Ganytojo misijos koplyčios iškilmingos šventinio MIŠIOS, atnašaujamos vysk. P. BALTAKIO, OFM, kurių metu giedos jungtinis Lietuvos kankinių parapijos ir Wasagos vyrų chorai. Pavakare — lauke lietuviška gegužinė, gros "Gintaro" kapela. Rengėjai

Per šimtą traktorių Lietuvos ūkininkams

Papildomai traktorius pirkto: D. Zulonienė, F. ir K. Černiai, J. Burkus, V. ir O. Zurauskai, K. Meškauskienė, A. Miškinis, A. Drevininkas, Jurgis ir Albinas Petkaičiai.

Traktoriai ir padargai, perkami iš gamyklos atstovybės "Žemūktechnika" Marijampolėje sekančiomis JAV dolerių kainomis: traktorius T-25 — \$1450, kabina — \$200, vežimas (priekaba) — \$280, divagis plūgas — \$80, kultivatorius (akėčios) — \$95, šienapjovė — \$220. Pristatymas ūkininkui — nuo \$50 iki \$100 JAV už traktorių ir taip pat už padargus, priklausančius nuo atstumo. Šis 33 arklio jėgų dyzelinis traktoriaus yra taupus benzinui, labai tinkamas mažesniems ūkiams ir rekomenduojamas žemės ūkio ministerijos. Ūkininkas, gavęs traktorių, pasirašo pasižadėjimą, kad be pirkėjo sutikimo jis negali traktoriaus parduoti, išmainyti arba perleisti kitam.

Pasinaudokime šiuo vėjumi ir pirkime traktorius savo giminėms ūkininkams. Jeigu ūkininkų-giminių neturite, ūkininkų sąrašą galite gauti generaliniame konsulate. Jie yra buvę partizanai, tremtiniai, atgavę tėviškes ir netu-

• Kas atitrūsta nuo lietuviškos spaudos, atitrūsta ir nuo savo tautos.

SOLD

Expect the best.

2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

DAIVA DALINDA, BBA,
Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namo įvertinimas.

Kelionių biuras siūlo skrydžius i

VILNIŲ CANADA 3000

NAUJA

Bilieto kaina asmeniui nuo \$824

Skrydžiai nuo gegužės iki pabaigos rugsėjo išskrendama kiekvieną penktadienį. Grįžtama kiekvieną šeštadienį. Skambinkite: Anita arba Birgit (416) 737-0300

Tolimo nuotolio — 1-800-265-0459

Ontario registracijos nr. 4131462

MONTREALQUE

Montrealio šeštadienines lietuvių mokyklos mokytojai bei tėvų komitetas paskutiniame prieš vasaros atostogas susirinkime priėmė naują geriau vaikams pritaiktą mokymo programą. Daugiau bus kreipiamas dėmesio į lietuvių kalbos ir tautosakos pažinimą, geografiją. Kviečiami tėveliai registruoti vaikus į šeštadieninę mokyklą pas mokyklos vedėją Joaną Adomonytę, tel. 256-5355.

Aušros Vartų šventovėje pa-

krikštytas Dianos (Genteman) ir dr. Audriaus Žibaičių sūnelis Luko vardu.

Andrėjai Celteriūtei, ištekančiai už Mykolo Beniūšio, jos pameręs surengė gausų dalyvėmis mergvakarį. Elvyros ir Haroldo Celterių namuose susirinkusios viešnios gausiai apdovanojo jaunąją. Tradicinę mergvakario dainą padainavo merginų vienetas "Aušra", kuriam vadovauja pati jaunoji. N.B.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 Fax 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nepaileigoja apsidrausti.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.
MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. —	5.75%	Taupymo — special.	2.25%
Certifikatus 2 m. —	6.25%	Taupymo — su gyv. dr.	1.50%
Term. indėlius:		Taupymo — kasdienes	1.75%
1 metų	5.00%	Einamos sąsk.	1.50%
180 d. - 364 d.	4.50%	RRIF-RRSP — 1 m.term.	6.00%
120 d. - 179 d.	4.50%	RRIF-RRSP — 2 m.term.	6.25%
60 d. - 119 d.	4.50%	RRIF-RRSP — taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	3.00%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 7.25%, asmenines — nuo 7.00%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

EUROPARCEL

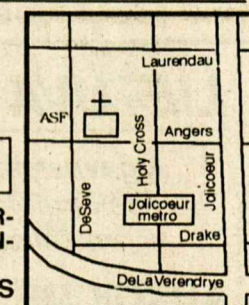
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA — NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuo gegužės 1 d. mes persikeliame į naujas patalpas — prie Rūtos auksinio amžiaus klubo, 1450 DE SEVE. Ankstyvesnė vieta RUE LEGER gatvėje nebeveiks nuo gegužės 15 d. Paketų priėmimo NAUJOS VALANDOS bus nuo 9 v. ryto iki 7 val. vakaro TIK TREČIADIENIAIS. Paketų išsiuntimas ir toliau bus kiekvieną savaitę. Paketų "pick up service" paėmimas iš jūsų namų veikia nuo pirmadienio iki penktadienio.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimumas 2 kg. arba \$10.00.
Nauja kaina: \$5.10 už kg

MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.
848-9693
SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS
BET KADA - 7 DIENAS
Vytautas Gruodis Jr.

Supažindiname su nauja **MAGIC BOX** sąvoka. Tai ekonomiškiausias ir veiksmingiausias būdas pristatyti jūsų siuntinius į LIETUVĄ.

Mes jums parūpinsime beveik 3 kub. pėdų dėžę **MAGIC BOX**. Į kurią jūs galėsite talpinti kiek norėsite ir jums kainuos

TIK \$6 už kub. pėdą plius **\$11** pristatymas.

Bet kokio skaičiaus siuntinių pristatymas į namus tuo pačiu adresu iki 50 kg \$11.

MAGIC BOX yra gaunama nemokamai. Mes iš jūsų paprašysime \$1 užstatą, kurį paskui grąžinsime. Klientams, gyvenantiems Jane-Dufferin-Dundas ir Lakeshore gatvių rajone, turime dar vieną malonų patarnavimą — mes atvešime jums į namus

MAGIC BOX ir paėmsime jau paruoštą nemokamai.

Jums reikės tik paskambinti

POLIMEX

Toronto: 141 Roncesvalles Ave., tel. 537-7914
Mississauga: 3615 Dixie Rd., Unit 11, tel. 238-6683
Scarborough: 3482 Lawrence Ave., tel. 439-7132

GELES

PARUOŠIAME geles įvairioms programoms: vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Skambinti Valei Siminkevičienei tel. 761-9131.

PARUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norų (didelįsnius kiekius pristatų į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.